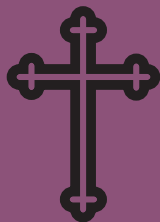
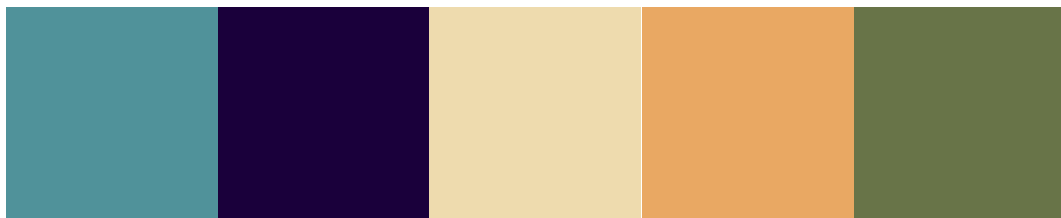

TROSSAMFUND I SVERIGE

STATSBIDRAGSBERÄTTIGADE TROSSAMFUND 2017
PRESENTATIONER OCH AKTUELL STATISTIK

TROSSAMFUND I SVERIGE

STATSBIDRAGSBERÄTTIGADE TROSSAMFUND 2017
PRESENTATIONER OCH AKTUELL STATISTIK

MYNDIGHETEN FÖR STÖD TILL TROSSAMFUND,
STOCKHOLM 2017

TROSSAMFUND I SVERIGE

Statsbidragsberättigade trossamfund: presentationer och aktuell statistik

Fjärde utgåvan, första upplagan 2017

Myndigheten för stöd till trossamfund

(tidigare Nämnden för statligt stöd till trossamfund)

Box 14038, 167 14 Bromma

Tel 08-453 68 70, fax 08-453 68 29

info@sst.a.se, www.sst.a.se

Redaktör: Max Stockman och Inger Carnbo

Form: Helena Wikström, HewiDesign (hewistuff.se)

Tryck: Danagård LITHO, Ödeshög

ISBN: 978-91-980611-4-7

INNEHÅLL

INLEDNING

Förord.....	5
Myndigheten för stöd till trossamfund	6
Statistik bidragsgrundande personer	9

SAMFUNDSPRESENTATIONER

FRIKYRKOR.....	13
Equmeniakyrkan	14
Evangeliska frikyrkan.....	14
Frälsningsarmén	15
Pingströrelsen.....	16
Sjundedags adventistsamfundet	17
Svenska Alliansmissionen	18
ISLAMISKA RIKSORGANISATIONER	19
Bosniakiska islamiska samfundet	20
Förenade islamiska föreningar.....	20
Islamiska fatwabyrån.....	21
Islamiska kulturcenterunionen	22
Islamiska shia samfunden	22
Svenska islamiska församlingarna.....	23
Sveriges muslimska förbund	24
LUTHERSKA KYRKOR	25
Danska kyrkan.....	26
EFS – Evangeliska fosterlands-stiftelsen.....	26
Evangelisk luthersk mission – Bibeltrogna vänner.....	27
Estniska evangelisk-lutherska kyrkan	27
Isländska kyrkan	28
Lettiska evangelisk-lutherska kyrkan	29
Norska kyrkan	29
Ungerska protestantiska kyrkan.....	30
ORTODOXA OCH ÖSTERLÄNDSKA KYRKOR	31
Antiokiska ortodoxa kyrkan.....	32
Armeniska apostoliska kyrkan.....	32
Bulgariska ortodoxa kyrkan.....	33
Eritreanska ortodoxa Tewahdo kyrkan.....	34

Etiopiska-ortodoxa kyrkan	34
Finska ortodoxa församlingen	35
Grekisk-ortodoxa metropolitdömet	36
Koptiska ortodoxa kyrkan	37
Makedoniska ortodoxa kyrkan	38
Rumänska ortodoxa kyrkan	39
Ryska ortodoxa kyrkan (Moskvapatriarkatet)	39
Rysk-ortodoxa kyrkan (ekumeniska patriarkatet i Konstantinopel)	40
Serbisk-ortodoxa kyrkan	41
Svenska ortodoxa prosteriet	42
Syrisk-ortodoxa patriarkatets ställföreträdarskap	42
Syrisk-ortodoxa ärkestiftet	43
Österns assyriska kyrka	44
ÖVRIGA SAMFUND	45
Alevitiska riksförbundet	46
Anglikanska kyrkan	47
Judiska centralrådet	47
Mandeiska sabeiska samfundet	48
Romersk-katolska kyrkan	49
Sveriges buddhistiska samarbetsråd	50
AVSLUTNING	
ÖVRIGA ORGAN OCH INSTITUTIONER	
VIKTIGA FÖR DET RELIGIÖSA SAMFUNDLIVET	53
Statliga myndigheter	53
Svenska kyrkan samt ekumeniska och interreligiösa organisationer	54
Folkbildningsorgan med religiös inriktning	55
Teologiska högskolor och seminarier	56
KONTAKTUPPGIFTER TILL SAMFUNDEN	58

INLEDNING

FÖRORD

Du håller en mosaik i din hand.

När SST:s kansli för några år sedan flyttade till sina nuvarande lokaler bad vi en konstnär som vi har haft kontakt med genom åren att göra ett konstverk som anknöt till SST. Det blev trädet i vår logotype med SST i mosaik. Han sa att SST var för honom en mosaik med alla de olika trossamfund som relaterar till oss. Vad rätt han hade.

Bakgrunden till denna bok är att vi ofta möter frågor om de statsbidragsberättigade trossamfundet och riksorganisationerna. Frågorna kommer från trossamfundet själva om varandra, från myndigheter som de har kontakt med, enskilda politiker, journalister, studenter som skriver uppsatser eller från någon som bara är nyfiken.

I denna bok har vi låtit alla trossamfund själva, så långt det varit möjligt, få komma till tals när det gäller att berätta om vilka de är. Utifrån sin historia, vad de vill lyfta fram om sig själva och hur många de är. Kort sagt så är varje bit i mosaiken en självbild. Det kan betyda att min historieskrivning kan kollidera med någon annans. Det kan också betyda att det antal troende som kommer till församlingen och tillhör församlingen kan vara många fler än det som hittills har registrerats i register och rapporterats till SST. Därtill kommer att vi lever i en tid där oro råder i världen och många människor söker en fristad i vårt land och där trossamfundet erbjuder ett fredat rum.

Vanligtvis är en mosaik något som inte förändras och är beständigt. SST-mosaiken är inte det. Nya trossamfund kommer till, går samman eller slutar sin verksamhet. Denna översikt, i den fjärde upplagan av denna skrift, visar hur det såg ut våren 2017. Med stor sannolikhet kommer en ny upplaga ut om ett år eller så för då ser mosaiken annorlunda ut.

Maj 2017

Åke Göransson

Generalsekreterare

MYNDIGHETEN FÖR STÖD TILL TROSSAMFUND

är en statlig myndighet som ger stöd till trossamfund verksamma i Sverige. Syftet med stödet är att skapa förutsättningar för trossamfunden att bedriva en aktiv och långsiktig inriktad religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg. Detta innebär att:

- **SST fördelar statens ekonomiska stöd**

Det är regeringen som avgör vilka trossamfund som får ta emot statsbidrag. SST fördelar årligen statsbidraget till trossamfunden i form av organisationsbidrag, verksamhetsbidrag och projektbidrag. År 2017 uppgick stödet till 92 miljoner kronor. SST fördelar inte stöd till Svenska kyrkan.

- **SST ger allmänt stöd till trossamfunden**

Det allmänna stödet sker i form av utbildningsinsatser, rådgivning och administrativt stöd till trossamfunden. Särskilt viktigt är detta för de nyetablerade samfunden som behöver extra stöd att orientera sig i det svenska samhället.

- **SST samordnar trossamfundens roll i krisberedskapsfrågor och verkar för konstruktiv samverkan mellan trossamfund och det offentliga**

Trossamfunden har en stor betydelse för samhället när det inträffar omvälvande förändringar och kriser. Under de senaste åren har många kommuner blivit uppmärksammade på vikten av att ha kontakter in i civilsamhället och särskilt med trossamfunden som har en unik erfarenhet av att hjälpa folk i kriser och katastrofer. Detta kan förstärkas på ett förebyggande stadium genom dialog med trossamfund. På flera orter i Sverige organiseras denna samverkan i interreligiösa och interkulturella råd.

- **SST är ett dialogforum för frågor om samhällets värdegrund**

Genom samverkan mellan SST och trossamfunden behandlas frågor om värderingar, respekt och tolerans. Inom ramen för detta uppdrag anordnar SST samtal och dialoger om religionsfrihet och trossamfundens roll och ansvar i det demokratiska samtalet.

- **SST är ett expertorgan i allmänna trossamfunds- och religionsfrågor**

SST är remissinstans i utredningsförslag som rör religion och trossamfund i Sverige och agerar som expertmyndighet i dessa frågor.

SST:S EKONOMISKA STÖD

Organisationsbidrag utgör den stora delen av det ekonomiska stödet till trossamfunden och förmedlas framförallt till lokal religiös verksamhet. Bidraget fördelas i huvudsak grundat på det antal medlemmar och övriga betjänade som samfunden redovisar.

Verksamhetsbidrag ges i form av stöd till andlig vård inom sjukvården. Idag arbetar ungefär sjuttio personer inom den andliga vården i Sverige med ekonomiskt stöd från SST. Ett mindre bidrag utgår också till teologiska högskolor och seminarier.

Projektbidrag ges i huvudsak som stöd till ny- och ombyggnation, inköp av gudstjänstlokaler, anpassningar för personer med funktionsnedsättning och för säkerhetshöjande åtgärder. Stöd ges också i form av etableringsbidrag till nyetablerade församlingar. Ett mindre stöd förmedlas också som utbildningsbidrag för teologisk utbildning utomlands – för de samfund som själva saknar utbildningsinstitutioner i Sverige.

SST OCH DEN ANDLIGA VÅRDEN INOM SJUKVÅRDEN

När människor drabbas av sjukdom finns ett behov av själavård och andligt stöd. I Sverige kallas detta ofta för andlig vård och har traditionellt skötts av Svenska kyrkan och frikyrkorna. I takt med att Sverige förändras och blir mer mångreligiöst finns ett behov av att den andliga vården inkluderar representanter från fler trossamfund. SST bistår i denna process. Stöd till övrig institutionssjälavård (kriminalvård, polis, militär, skola/ högskola) handläggs inte av SST.

KUNSKAP OM TROSSAMFUND I SVERIGE

Vid sidan om den skrift du just nu läser så publicerar SST regelbundet kortare och längre rapporter om det organiserade samfundslivet i Sverige – och aktuella frågor kopplade till dessa organisationer. Här hittar den intresserade fördjupning kring om de ortodoxa och österländska kyrkorna, islam och muslimer och Buddhismen – alla i ett svenskt sammanhang.

■ NYTT FRÅN OCH MED 1 JULI

Den 1 juli 2017 ändrade SST i sin organisationsform. Myndigheten fick då en ny instruktion och en ny förordning vilket bland annat innebar att SST:s beslutande organ (SST:s nämnd) försvann. Den nya organisationen har namnet **Myndigheten för stöd till trossamfund**.

ATT TOLKA SST:S OCH SAMFUNDENS STATISTIK

När du som läser denna skrift funderar kring frågor som ”hur många buddhister finns det i Sverige?” eller ”vilken religion ökar mest i medlemsantal?” är det viktigt att känna till att det i Sverige inte är tillåtet för staten att registrera religiös tillhörighet. Den sista folkräkningen där religionstillhörighet ingick publicerades år 1930. Den statistik som redovisas i denna skrift anger alltså inte hur många som tillhör varje religion eller hur många som identifierar sig med en viss religiös grupp. Det statistiken i denna bok anger är antalet medlemmar och registrerade deltagare i ett antal religiösa samfund som verkar i Sverige.

Varje år rapporterar de statsbidragsberättigade samfundens in hur många medlemmar de har inskrivna i sina register. Vidare redovisar de också hur många regelbundna, registrerade deltagare som finns i samfundets verksamhet. De kan till exempel vara deltagare i barn- och ungdomsgrupper. Dessa två uppgifter (medlemmar plus deltagare) ligger sedan till grund för SST:s beräkning av bidraget till varje samfund. SST benämner dessa sammantagen som ”betjänade” eller ibland ”bidragsgrundande personer”.

Med detta sagt bör alltså läsaren ha i åtanke att det finns faktorer som gör att man måste gå till flera källor (än denna bok) för att få en heltäckande bild av Sveriges religiösa karta. En sådan faktor är att det finns många personer som identifierar sig med en religiös inriktning utan att vara registrerad medlem i ett trossamfund. En annan är att det utöver de statsbidragsberättigade trossamfundens finns ett stort antal andra religiösa samfund i Sverige – både på nationell och på lokal nivå.

KOMMENTARER TILL TABELL PÅ MOTSTÅENDE SIDA:

- Siffrorna i denna tabell anger det bidragsgrundande antal personer som fastslagit av SST. Bidragsgrundande personer kan både vara medlemmar och registrerade regelbundna deltagare i samfundets verksamhet.
- Ett streck i rutan anger antingen att samfundet ej var bidragsberättigat, ej redovisade separat eller har uppgått i ett annat samfund.

STATISTIK BIDRAGSGRUNDANDE PERSONER

SAMFUND	1995	2005	2015
FRIKYRKOR	457 060	379 303	316 364
Ekumeniakyrkan (sammanslagning av nedanstående tre samfund 2011)			125 610
Metodistkyrkan	9 445	7 210	-
Svenska Baptistsamfundet	38 291	28 594	-
Svenska Missionskyrkan	157 056	123 732	-
Evangeliska Frikyrkan (sammanslagning av nedanstående två samfund 1997)	-	50 181	50 132
Helgelseförbundet/Fribaptisterna	10 605	-	-
Örebromissionen	34 600	-	-
Frälsningsarmén	25 618	21 265	9 987
Pingströrelsen	150 972	121 325	106 819
Sjundedags Adventistsamfundet	6 090	3 829	3 522
Svenska Alliansmissionen	24 383	23 167	20 294
ISLAMISKA RIKSORGANISATIONER	68 000	100 000	139 759
Bosniakiska islamiska samfundet	-	-	12 716
Förenade islamiska föreningar	-	-	23 264
Islamiska fatwabyrå	-	-	7 185
Islamiska kulturcenterunionen	-	-	16 050
Islamiska shia samfunden	-	-	31 114
Svenska islamiska församlingarna	-	-	14 575
Svenska muslimska förbund	-	-	34 855
LUTHERSKA KYRKOR	67 492	60 261	55 232
Danska kyrkan	-	-	280
ELM Bibeltrogna Vänner	4 511	3 303	2 578
Estniska evangelisk-lutherska kyrkan	12 912	5 500	4486
Evangeliska Fosterlandsstiftelsen	42 609	44 047	39 413
Isländska kyrkan	-	-	225
Lettiska evangelisk-lutherska kyrkan	2 086	1 949	1 210
Norska kyrkan	-	-	2018
Ungerska Protestantiska kyrkan	5 374	5 462	5 022
ORTODOXA OCH ÖSTERLÄNDSKA KYRKOR	95 157	107 308	140 275
Antiokiska ortodoxa kyrkan	-	-	1 006
Armeniska apostoliska kyrkan	2 500	2 250	4 407
Bulgariska ortodoxa kyrkan	700	800	800
Eritreanska ortodoxa Tewahdo kyrkan	-	1 220	6 386
Estniska ortodoxa kyrkan	1 065	940	-
Etiopiska ortodoxa kyrkan	2 000	3 108	3 080
Finska ortodoxa kyrkan	2 500	1 500	663
Grekisk ortodoxa metropolitdomet	17 500	17 500	24 000
Koptiska ortodoxa kyrkan	1 038	1 580	3 105
Makedoniska ortodoxa kyrkan	6 000	6 000	6 761
Rumänska ortodoxa kyrkan	5 500	6 615	6 889
Ryska ortodoxa kyrkan Moskvpatriarkatet	-	-	2 048
Ryska ortodoxa kyrkan patriarkatet i Konstantinopel	2 500	2 500	3 460
Serbiska ortodoxa kyrkan	23 000	25 200	22 156
Svenska ortodoxa prosterier	1 984	2 080	2 116
Syrisk ortodoxa patriarkatets ställföreträdarskap	-	-	25 034
Syrisk ortodoxa kyrkan	26 000	31 000	20 965
Österns assyriska kyrka	2 870	5 015	7 399
ÖVRIGA SAMFUND	177 795	96 047	143 852
Alevitiska Riksförbundet	-	-	4 191
Anglikanska kyrkan	3 000	3 000	3 426
Judiska centralrådet	10 463	9519	8 302
Mandeiska sabeiska samfundet	-	-	6 979
Romersk-katolska kyrkan	164 332	83528	113 053
Sveriges Buddhistiska samarbetsråd, SBS	-	-	7 901
TOTALT	865 504	742 919	795 482

SAMFUNDS- PRESENTATIONER

De samfund som presenteras i denna skrift är statsbidragsberättigade religiösa samfund verksamma i Sverige. Samfundspresentationerna är skrivna av trossamfundens egna företrädare och indelade i fem olika grupper: frikyrkliga samfund, islamiska riksorganisationer, lutherska kyrkor, ortodoxa och österländska kyrkor samt en övrig kategori. Inom varje avdelning sorteras samfunden i bokstavsordning. Det bör nämnas att det självklart finns fler trossamfund och religiösa organisationer än de som nämns i denna skrift. Det finns idag i Sverige drygt 130 registrerade trossamfund och därtill över 2 000 ideella föreningar med religiöst syfte. Bland dessa finns bland annat välkända samfund som Jesu Kristi kyrka av sista dagars heliga, Jehovas vittnen, Bahai-samfundet liksom flera hinduiska organisationer, yezidiska organisationer – för att ta några exempel.

Ovikens nya kyrka (Svenska kyrkan).

Älvsjökyrkan (Equemeniakyrkan).

FRIKYRKOR

De frikyrkliga samfunden – eller frikyrkorna – är kristna samfund vars historia går tillbaka till 1800-talet då kristna väckelseinfluenser nådde Sverige från framförallt USA, England och Tyskland. Dessa impulser gav upphov till baptistiska och metodistiska rörelser samt nyevangeliska strömningar.

Några av dessa bildade egna samfund: Svenska missionskyrkan, Svenska baptist-samfundet, Metodistkyrkan (dessa tre bildade 2011 Equemeniakyrkan). Ur dessa samfund har Pingströrelsen och Evangeliska frikyrkan sprungit. I denna kategori hittar man också Frälsningsarmén i Sverige som är en i grunden metodistisk rörelse med bas i England. Sjundedags adventistsamfundet är en baptistisk rörelse med bas i USA.

Benämningen frikyrka på dessa samfund syftar på att medlemskapet i dessa samfund är frivilligt och att samfundet var icke-statliga – till skillnad från Svenska kyrkan under 1800- och 1900-talet. De sex frikyrkorna samarbetar i dag genom Sveriges frikyrkosamråd (FSR).

EQUUMENIAKYRKAN

Equmeniakyrkan

Medlemmar: 64 709
Registrerade deltagare: 60 901
Församlingar: 820
Bildades: 2013

EQUUMENIAKYRKAN är Sveriges nyaste kyrka. Det är en gemensam kyrka som bildades 2011 av Svenska Baptistsamfundet i Sverige, Metodistkyrkan i Sverige och Svenska Missionskyrkan. Under åren 2011 – 2013 använde kyrkan arbetsnamnet Gemensam Framtid. Denna förenade, gemensamma kyrka är med sina reformerta, baptistiska och metodistiska rötter på många sätt unik, även internationellt. Equmeniakyrkan omfattar i dag ca 120 000 människor som är engagerade i 820 församlingar över hela Sverige. Av dessa är ca 85 000 medlemmar. Equmeniakyrkans barn- och ungdomsarbete leds av ungdomsföreningen equmenia som har ca 30 000 medlemmar.

Equmeniakyrkan har ett stort internationellt arbete genom sina samarbetskyrkor i över 27 länder på alla kontinenter. Kyrkan har ett starkt ekumeniskt engagemang; i Sverige genom Sveriges kristna råd och internationellt genom Kyrkornas världsråd (WCC). Genom sina bildarsamfund relaterar kyrkan till tre internationella konfessionella organ: Baptistiska världssalliansen (BWA), Metodistkyrkan (UMC) samt de reformerta kyrkorna i världen (WCRC). Metodistkyrkan i Sverige, Svenska baptistsamfundet och Svenska missionsförbundet har en lång gemensam historia. Alla tre samfundet var en del av folkrörelserna under 1800-talet och alla tre bildarsamfundet har värnat demokratifrågorna, den personligt tillägnade tron och samhällsengagemanget. Ända sedan 1905 har man sökt samsyn och samarbete i olika hänseenden. Lokala församlingar gick tidsigt samman och bildade gemensamma församlingar. Samfundet inrättade ett gemensamt studieförbund i mitten av 1900-talet och en gemensam tidning under 1990-talet. En gemensam högskola (Teologiska högskolan i Stockholm) växte fram i olika steg.

Equmeniakyrkan är en gemenskap av lokala församlingar och en gemenskap av människor som

bekänner Jesus Kristus som Frälsare och Herre. Lokala församlingar möts årligen till kyrkokonferens, vilket utgör Equmeniakyrkans högsta beslutande organ tillika Sveriges största ombudssamling.

Inom Equmeniakyrkan betonar man den personliga och i gemenskap med andra, delade tron på Gud. Man tror att Gud har blivit synlig och handlande i Jesus Kristus. Man tror att Gud är kärlek och att Gud i Jesus Kristus har försonat världen med sig själv och vill att alla människor ska leva gemenskap med Gud och varandra. Man betonar att tron ska levas och delas i vardagen. Det handlar exempelvis om att stå på de förtrycktas sida, arbeta för rättvisa och försoning, hållbar utveckling, men också om att människor ska få uttrycka sin tro fritt. Arbetet för mänskliga rättigheter är prioriterat inom Equmeniakyrkan. Bland de troende inom Equmeniakyrkan är bibelläsning och bön viktiga, liksom det livsnära samtalet, gudstjänsten, sången och musiken. Här betonar man också samhällsengagemang och internationellt arbete. Särskilt vill man värna barn och ungas rättigheter och möjligheter. Equmeniakyrkan har en vision om att vara en kyrka för hela livet. Kyrkan har en vision om att mötet med Jesus Kristus ska förvandla, mig, dig och världen. I Equmeniakyrkan vill man utmana den samtida individualismen och segregationen med relationer och gemenskaper. Man vill vara en växtplats så människor kan utvecklas i lärjungaskap, ansvarstagande och kärlek. ●

EVANGELISKA FRIKYRKAN

EVANGELISKA
FRIKYRKAN

Medlemmar: 29 303
Registrerade deltagare: 20 829
Församlingar: 300
Bildades: 1997

EVANGELISKA FRIKYRKAN (EFK) bildades 1997 efter ett samgående mellan de tre samfundet Helgelseförbundet, Fri baptistsamfundet och Örebro missionen. Det innebär att EFK och dess församlingar har ett brett arv att förvalta. Kyrkans rötter finns i de baptistiska strömningarna, helgelseörelsen och pingstväckelse som växte fram under se-

nare delen av 1800-talet och början på 1900-talet. Med inspiration från historien vill EFK och dess församlingar förvalta arvet genom att tjäna Gud här och nu, i trohet mot Kristus och med inlevelse i vår tids situation.

Utifrån sin teologiska profil och sin självförståelse vill EFK, tillsammans med andra, förverkliga visionen ”växande församlingar förmedlar hela evangeliet till hela människan över hela världen”.

Några grundläggande förhållningssätt är att EFK skall vara del av den kristna kyrkan som trosförsamling och ett trossamfund. Nyckelorden för samfundet är att kyrkan skall vara evangelikal, missionsinriktad, baptistisk och karismatisk.

Med evangelikal vill EFK visa att man bekänner tron på en treenig Gud och på Jesus Kristus som sann Gud och sann människa. Människan är skapad till Guds avbild, men har vänt sig bort från Gud och behöver därför kallas till omvändelse och tro. Bibeln är Guds ord och auktoritet för de kristnas tro och liv.

Med missionsinriktad menar EFK att Gud är kärlek och vill att alla ska få gemenskap med honom genom tron på Jesus Kristus. EFK har en helhetsyn på mission; mission innebär att möta enskilda människors andliga, sociala och materiella behov likväl som att förändra samhällen, till exempel genom fattigdomsbekämpning.

EFK har en baptistisk dopsyn. Det innebär att personer döps på grundval av deras egen bekännelse av sin tro. Dopot är en gåva från Gud och ett svar på Guds kallelse till förlåtelse för synder, omvändelse och ett nytt liv. Genom dopet till Kristus döps den enskilde också in i församlingen.

Öppet eller överfört medlemskap praktiseras dock vanligen. Den frivilliga, personliga överlåtelsen är central i församlingssynen. Alla troende har samma ställning i Kristus.

Med karismatisk betonar EFK att den helige Anden är verksam i de troendes liv och gemenskap på många sätt. Genom att tillhöra Jesus har alla troende fått Anden som gåva och uppmanas att ta emot och tjäna med de andliga gåvor (charisma) som

Anden ger, i ett liv i kärlek.

EFK består av drygt 300 församlingar i Sverige med drygt 34 000 medlemmar. Samfundet har sakta växt i medlemsantal från 28 000 när samfundet bildades 1997. Viktiga verksamhetsområden är aktiviteter för barn och ungdomar, diakoni och församlingsplantering. Varje år arrangeras ungdomsfestivalen Frizon samt Torpkonferensen, EFKs två största mötesplatser. I internationell mission finns EFK med cirka 90 missionsarbetare i 30 länder och med cirka 100 samarbetspartners ut över världen. Inriktningen för hela EFK:s arbete är grunda, träna, tjäna. EFK är tillsammans med Svenska Alliansmissionen och Pingströrelsen huvudman för Akademi för ledarskap och teologi där både teologisk högskoleutbildning och ett antal andra utbildningar och kurser bedrivs. EFK är dessutom huvudman för tre folkhögskolor. ●

FRÄLSNINGSSARMÉN I SVERIGE

Medlemmar: 4 687
Registrerade deltagare: 5 300
Församlingar: 97
Bildades: 1882

FRÄLSNINGSSARMÉN är en internationell rörelse, ett evangeliskt trossamfund inom den universella kristna kyrkan. Frälsningsarmén arbetar i mer än 128 länder och är en kyrka som har ett stort socialt engagemang i alla världsdelar.

I Sverige finns 159 lokala verksamheter, varav de flesta är församlingar och öppet socialt arbete. Frälsningsarmén har även institutioner för missbrukare, stödboenden för ungdomar, kvinnoböenden, förskolor, äldreboenden, skol- och behandlingshem och en folkhögskola. Det finns i Sverige 4 687 frälsningssoldater/medlemmar samt ytterligare 862 medlemmar i Frälsningsarméns ungdomsförbund. Pastorer benämns frälsningsofficerare och medlemmar benämns frälsningssoldater och civilmedlemmar.

Samfundet startade i östra London år 1865 av makarna William och Catherine Booth, som hade sitt ursprung i den metodistiska traditionen.

Redan från starten var arbete bland de marginaliserade i samhället en kärnfråga. Till Sverige kom Frälsningsarmén år 1882 och startade i Stockholm. Under de första trettio åren spreds arbetet till så gott som hela Sverige. Det sociala arbetet blev allmänt erkänt främst genom de så kallade slumsystemerna som utförde ett diakonalt arbete på bred front i många städer.

Frälsningsarméns lära beskrivs i samfundets elva lärosatser där tyngdpunkten är tro på en treenig Gud, den personliga frälsningsupplevelsen och helgelseläran. Tron på Bibelns skrifter, Gamla och Nya Testamentet, som den enda grunden för kristen tro och kristet liv är central. Bönen är en viktig del såväl i det personliga kristna livet som i gudstjänsten.

I gudstjänsterna omges predikan och bönen av mycket av sång och musik samt det personliga vittnesbördet om den personliga tron. Frälsningsarmén förvaltar inte sakramenten vilket innebär att samfundet varken utför nattvard eller dop. Invgivningen till frälsningssoldat är en offentlig gudstjänst där medlemmen invigs till tjänst för Gud.

Frälsningsarmén vill framhålla vikten av etiska ideal som livets okränkbarhet och att Gud har skapat varje människa som en unik varelse och allas lika värde. Tron leder till praktisk handling och Frälsningsarmén hjälper dem som har det svårt. En viktig del är att dela med sig av sin tro till alla människor och att erbjuda en öppen gemenskap utifrån människors intressen och dagliga behov. ●

– fria församlingar i samverkan. Rörelsen anknäver internationellt till Pentecostal European Fellowship (PEF) och World Pentecostal Fellowship (WPF). Nationellt sker samverkan med andra kyrkor genom bland annat medlemskap i Sveriges kristna råd och Evangeliska alliansen.

Under 1900-talets början uppstod en andlig väckelse i USA, pingstväckelsen. Den kom till Sverige hösten 1906 och berörde under de kommande åren församlingar och enskilda över hela landet. Filadelfiaförsamlingen i Stockholm och dess pastor Lewi Pethrus fick stor betydelse för att samla och skapa strukturer och Pingströrelsen växte fram som en frikyrka med egen identitet. Samarbetet mellan pingstförsamlingarna utökades under de årtionden som följde med nya verksamheter och företag. För att strukturera och stärka det gemensamma arbetet bildades Pingst – fria församlingar i samverkan år 2001. Sedan år 2016 är Daniel Alm föreståndare för Trossamfundet.

Pingströrelsen representerar en klassisk kristen tro som är präglad av den speciella profil som internationellt kallas ”pentekostal” teologi och praxis. Utmärkande är till exempel: synen på hela Bibeln som Guds Ord, betoningen av den helige Ande, det övernaturlig genom de andliga nådegåvorna, karismatisk och bibeltrogen förkunnelse, andedop och andeuppfyllelse, bön för sjuka, helgelse och andligt mognande, undervisning om Jesu återkomst, att alla har en viktig roll samt ett kollektivt ledarskap i församlingen.

Pingströrelsen har växt fram kring denna gemensamma kärna i sin tro. Samtidigt har den lokala församlingens suveränitet alltid betonats och det är ytterst i församlingarnas liv tron formas.

Varje söndag har pingstförsamlingarna offentliga gudstjänster där bön, sång och musik, undervisning utifrån Bibeln samt gemenskap är centrala delar. Vissa söndagar är nattvard, barnvälsignelse eller dop en del av gudstjänsten. Dopet är en handling där den troende bekänner sin tro på Jesus genom att låta sig sänkas ned i vatten. De flesta pingstkyrkor har en dopbassäng för detta i kyrkorummet.

PINGSTRÖRELSEN (PINGST)

Medlemmar: 83 787
Registrerade deltagare: 23 032
Församlingar: 460
Bildades: 1906

PINGSTRÖRELSEN är en del av den internationella pingstväckelsen, med omkring 600 miljoner anhängare runt om i världen. Rörelsen har fokus på församling, lärjungaskap, socialt engagemang och internationellt arbete. I Sverige har Pingströrelsen över 84 000 medlemmar i omkring 440 lokala församlingar och samverkar i Trossamfundet Pingst

Många församlingar har också samlingar för barnen i anslutning till gudstjänsten.

Utöver detta fylls veckorna av många andra aktiviteter för andakt, utbildning och tillväxt, socialt arbete samt gemenskap.

Trossamfundet Pingst samarbetar med landets pingstförsamlingar för att fler ska få en personlig erfarenhet av evangeliet, det glada budskapet om Jesus, och finna gemenskap i den kristna församlingen. Det sker genom församlingarnas arbete med stöd av samfundets nationella verksamheter, bland annat Församlingsplanteringsprogram, Pingst ung, LP-verksamheten, Tillsammans, folkhögskolor och församlingsservice. Församlingarna har även omfattande internationellt arbete och stöd ges från samfundet genom bland annat biståndsorganisationen PMU och missionsorganisationen Ibra. ●

SJUDEDAGS ADVENTISTSAMFUNDET

Medlemmar: 2 797
Registrerade deltagare: 725
Församlingar: 37
Bildades: 1880

SJUDEDAGSADVENTISTERNA har sitt ursprung i den milleritiska väckelsen i 1830-talets Nordamerika, som förkunnade att Jesus skulle återkomma till jorden år 1844. Efter besvikelsen började en liten grupp söka vidare i Bibeln och ur detta bibelstudium växte sjuendedagsadventismen fram. Den löst hållna rörelsen organiserades som samfund först år 1863 i USA. I studiet återupptäckte man betydelsen av Bibelns sabbat (lördagen helgas) och helhetssynen på människan, vilket än i dag präglar adventisterna. Adventisterna finns i dag främst i Afrika, Latinamerika och Asien och sammanlagt räknar kyrkan med över tjugo miljoner döpta medlemmar i 151 000 församlingar.

Från mitten av 1800-talet sände svenskättlingar som hittat in i adventrörelsen litteratur och tidskrifter till sina släktingar i Sverige. Adventisternas budskap mötte positivt gensvar. Den första församlingen grundades i Grythyttan, Bergslagen, år 1880.

Små församlingar grundades sedan i rask takt över hela landet. Men medlemstillväxten var inte så stor då många adventister emigrerade till USA – sabbatsfirandet gjorde det svårt att få arbete i Sverige.

Tron och läran präglas av de första adventisternas bakgrund i baptismen och metodismen. Troendetopet och helgelse är viktiga inslag. Adventisterna tror att Jesus Kristus är Guds Son och tillsammans med Fadern och den heliga Anden utgör en treenig gudom. Adventisterna tror att människan blir förklarad rättfärdig endast av Guds nåd genom tro på Jesus Kristus. Människans gensvar är att leva i Jesus efterföljd och kärlek till Gud och medmänniska – här finns också motivet för adventisterna att fira den bibliska sabbaten. Adventisternas eskatologi och människosyn utesluter tanken på ett evigt brinnande helvete och människans naturliga odödlighet.

Helhetssynen på människan har gjort att utbildning och hälsa betonats starkt i det evangeliska arbetet. 1898 startades Nyhyttans Missionsskola några mil söder om Grythyttan. Verksamheten flyttade 1932 till Ekebyholms gods utanför Rimbo där Ekebyholmsskolan ännu i dag drivs med grundskola, gymnasium och en folkhögskola. 1905 startades ett hälsohem i Nyhyttan som drevs fram till 1997. Hultafofs hälsohem utanför Bollebygd drevs 1923–2004.

Adventistsamfundets vision i Sverige är att vara ett levande och växande trossamfund med Kristus i centrum, en rörelse i tiden som bereder människor för Jesus återkomst och utmanar till trohet mot Gud och hans Ord. Adventistsamfundets verksamhet utgår från församlingarna. Barn- och ungdomsverksamhet är en viktig del av samfundets liv och omfattar bland annat Ekebyholmsskolan och lägergårdarna Västeräng i Motala och Trostebacken i Åre. Adventistsamfundet i Sverige driver ett omfattande utvecklings- och biståndsarbete i 17 länder genom ADRA Sverige (Adventist Development and Relief Agency) som bland annat samarbetar med Sida, Svenska missionsrådet, Läkarmissionen och Erikshjälpen. ●

SVENSKA ALLIANSMISSIONEN

Svenska Alliansmissioner

Medlemmar: 13 511
Registrerade deltagare: 6 783
Församlingar: 162
Bildades: 1853

SVENSKA ALLIANSMISSIONEN (SAM) är ett fritt, kristet, evangeliskt trossamfund med ca 13 600 medlemmar i 170 församlingar. SAM:s rötter går tillbaka till 1853 då Jönköpings traktatsällskap bildades. Efter en tid växte behovet av en bättre samordning och 1919 enades man om ett gemensamt namn, Svenska Alliansmissionen. Förutom arbetet i Sverige – som är särskilt stort i södra Sverige och utgår från Jönköping – bedriver samfundet i dag verksamhet i ett 15-tal länder runt om i världen.

SAM har inga fastställda bekännelseskriterier. I samfundets handbok för gudstjänstbruk används den Apostoliska trosbekännelsen. Lausannedeklarationen ligger till grund för ekumenisk samverkan. SAM tror att Bibelns främsta syfte är att visa vägen till frälsning och att Bibeln, Guds ord, är den yttersta auktoriteten för lärouppfattningar och etik med betoning på Jesu person och verk. SAM präglas av en väckelsekristendom som betonar personlig omvändelse, tro och bekännelse av Jesus Kristus som Herre och Frälsare.

Gudstjänsten är församlingens mötesplats där bibelord, förkunnelse, lovsång och tillbedjan sker. Där delas sakramenten, den heliga nattvarden och dopet. Grunden för medlemskap i församlingen är bekännelse om tro på Jesus Kristus och dop. Inom samfundet praktiseras såväl dop av spädbarn som dop på grund av personlig bekännelse.

Församlingens arbete utformas förutom gudstjänst också i andra bibel- och bönesamlingar, sång- och musikverksamhet samt annan öppen verksamhet av olika slag. Församlingarna kännetecknas också av ett stort barn- och ungdomsarbete. Detta arbete bedrivs genom Svenska alliansmissionens ungdom, SAU. SAM:s lokala församlingar är demokratiskt uppbyggda och värnar om alla människors lika värde. Verksamhet är öppen för alla. Man arbetar medvetet med att aktualisera ett

ökat socialt och diakonalt arbete. I målskrivningar inför framtiden önskar SAM att ännu mer arbeta för demokrati, förvaltarskap och en enklare livsstil där man värnar om hela skapelsen och verkar för rättfärdighet och rättvisa.

SAM är medlemmar i många olika kristna ekumeniska organ som till exempel Sveriges kristna råd, Sveriges frikyrkosamråd och Svenska missionsrådet. SAM är också huvudman i Diakonia. ●

Moskén i Trollhättan.

ISLAMISKA RIKSORGANISATIONER

De islamiska riksorganisationerna är sammanslutningar av lokala muslimska föreningar och församlingar. Förenade islamiska föreningar i Sverige (FIFS) grundades 1974. Därefter startades Sveriges muslimska förbund (SMF) och senare Islamiska kulturcenterunionen i Sverige (IKUS).

Svenska islamiska församlingarna (SIF) bröt sig ur IKUS år 2001 medan Bosnia-kiska islamiska samfundets (BIS) föreningar fram till år 2010 var en del av SMF. Islamiska shia samfundet i Sverige (ISS) grundades år 1991 och blev statsbidragsberättigat år 2006. De sex islamiska riksorganisationerna har gått samman i ett samverkansorgan – Islamiska samarbetsrådet (ISR) – som har rätt att ta emot statsbidrag. Till dessa sex har Islamiska fatwabyrån anslutit sig i januari 2017.

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET

Medlemmar: 10 931
Registrerade deltagare: 1 785
Föreningar: 26
Bildades: 1995

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET (BIS) representerar troende bosniaker och andra muslimer i Sverige. En majoritet av BIS medlemmar kom till Sverige under Balkankriget 1992–1995, framförallt från Bosnien-Hercegovina, men också från andra delar av det forna Jugoslavien. Mycket tidigt började bosniaker organisera sig och redan i slutet av 1992 bildades de första församlingarna i Sverige. År 1995 gick tretton av dessa församlingar ihop och bildade Bosnien-Hercegovinas Islamiska Riksförbund som senare bytte namn till Bosniakiska islamiska samfundet. I mitten av 2010 registrerades BIS som ett trossamfund och året därpå beviljades BIS statlig uppbördshjälp. I dag består BIS av 26 församlingar med närmare 13 000 medlemmar runt om i Sverige. Samfundet har 21 aktiva imamer som håller gudstjänst i församlingarna. BIS har en styrelse som väljs vartannat år och en huvudimam som är ansvarig för det religiösa livet i samfundet.

BIS är ett islamiskt trossamfund och en del av det Islamiska samfundet i Bosnien-Hercegovina som representerar troende bosniaker och andra muslimer i Bosnien-Hercegovina. Islamiska samfundet i Bosnien är ett självständigt samfund som själva väljer sin högste ledare ("Reis-ul-ulema", de lärdas överhuvud). Islamiska Samfundet i Bosnien-Hercegovina och BIS tillhör den sunnimuslimska inriktningen och den hanafitiska lagskolan.

Islams viktigaste läropunkt är monoteismen, det vill säga att Allah (Gud) är en och att Han skall dyrkas ensamt, utan mellanhänder. Islams trosbekännelse är: "Det finns ingen gud utom Gud, och Muhammed är Hans sändebud". Islams centrala heliga skrift är Koranen som föreskriver tron på Allah och hans uppenbarelser, på hans änglar, hans sändebud och på Domedagen. Muslimer beaktar de fem pelarna: trosbekännelsen, tidebönen, att ge allmosor, att fasta under Ramadan samt att vallfärda till Mecka.

Samfundets syfte är att hjälpa lokala församlingar att organisera religiöst liv för bosniaker och andra muslimer i Sverige. BIS vill sprida kunskap om islam och muslimer för att bygga broar och motverka fördomar och diskriminering. Samfundet organiserar också insamlingar för behövande i Bosnien-Hercegovina och övriga världen. BIS är en icke-politisk organisation som vill bidra till en positiv samhällsutveckling som kännetecknas av jämställdhet, alltså ett samhälle där individer, familjer, olika etniska grupper och olika kulturer ska kunna leva tillsammans i tolerans och respekt. BIS vill också bidra till ett samhälle fritt från alkohol och andra droger. BIS har i dag ett gott samarbete med andra trossamfund, myndigheter och institutioner i Sverige. I samarbete med Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet (NBV) arbetar samfundet aktivt med frågor som rör integration, folkhälsa och nykterhet. ●

FÖRENADE ISLAMISKA FÖRENINGAR I SVERIGE

Medlemmar: 15 308
Registrerade deltagare: 7 956
Församlingar: 52
Bildades: 1974

FÖRENADE ISLAMISKA FÖRENINGAR i Sverige (FIFS) bildades 1974 som den första riksorganisationen för muslimska föreningar i Sverige. FIFS verkar idag som ett registrerat trossamfund på ideell, politiskt obunden och demokratisk grund. Samfundet har femtioen medlemsföreningar över hela Sverige som tillsammans har drygt 23 000 medlemmar. FIFS medlemsföreningar representerar flera olika muslimska traditioner och en rik etnisk mångfald.

Vår idé om trossamfund är att de ska stärka samhället och dess värdegrund och lyfta frågor om etik. Vi ska även erbjuda lokaler och gemensamma sammankomster för religionsutövning och andlighet för dem som söker detta. Därtill anser vi att trossamfunden ska öka medborgarnas delaktighet i samhället, vara aktiva i socialt arbete och på

olika sätt stödja de svaga i samhället och försvara deras rättigheter. Trossamfunden ska nå och lyfta sina medlemmar, arbeta mot segregation och vara lyhörda inför samhällets behov.

FIFS mål är att tillvarata medlemmarnas religiösa och kulturella intressen, genom att främja en samhällsutveckling som kännetecknas av integration, jämställdhet och allas lika rättigheter. Vi strävar efter dialog, samarbete och ömsesidig respekt och acceptans. FIFS vill verka för att religiös och kulturell mångfald blir en tillgång och resurs i samhällsutvecklingen och vi använder folkbildning som vår arbetsmetod för samhällsengagemang. Vi vill verka för att muslimer i Sverige, unga som gamla, ska ha möjlighet att skaffa sig grundläggande kunskap om islams tro, historia och kultur. Vi anser vidare att denna kunskap om islam skall vara präglad av balans för att motverka extrema och våldsbejakande idéer och tolkningar. Vi ska också verka för att muslimernas medborgerliga rättigheter respekteras och tillgodoses i en tid där vi ser att de diskrimineras och ofta är utsatta av islamofobi av olika slag.

FIFS medlemsorganisationer bedriver aktiv och långsiktig verksamhet i form av gudstjänster, koranskolor, studiecirklar, kulturella aktiviteter och social rådgivning. Vidare är vi engagerade i arbetet med självvård vid anstalter, häkten och sjukhus. Många föreningar är därtill involverade i krisberedskap, hjälper nyanlända samt har folkbildningsverksamhet. FIFS jobbar även med kompetensutveckling och håller kurser i bland annat ledarskap, föreningsekonomi, styrelseteknik samt familjerätt för vigselförrättare. Inom ramen för all verksamhet inom trossamfundet belyser vi demokratins principer och dess betydelse i ledarskap för att medlemsföreningarna ska utveckla sin organisation med demokrati och mänskliga rättigheter som grund.

FIFS representerar sina medlemsorganisationer gentemot myndigheter, statliga råd och den svenska regeringen. FIFS samarbetar med andra muslimska organisationer och medverkar aktivt i både inommuslimsk och interreligiös dialog. ●

ISLAMISKA FATWABYRÅN I SVERIGE

Medlemmar: 5 038
Registrerade deltagare: 2 147
Föreningar: 6
Bildades: 2011

ISLAMISKA FATWABYRÅN I SVERIGE (IFBS) är ett trossamfund för sunni-islamiska församlingar som officiellt grundades 2011. Men redan 1990 lades grunden till IFBS av en grupp sunnimuslimer av den asharitiska teologiska skolan. Huvudsätet är sedan dess i al-Huda moskén, en församlingslokal i Malmö. Samfundet betjänas av tjugo aktiva imamer och 2015 beviljades IFBS vigselrätt av Kammarkollegiet vilket gör att vi i skrivande stund har tre förordnade vigselförrättare.

IFBS är en politisk oberoende ideell organisation. Det är som ett led i den ideella verksamheten som förbundet fungerar som en fatwabyrå. Ordet fatwa ska förstås i den klassiska, traditionella betydelsen av ordet, där en fatwa är ett rådgivande uttalande i olika frågor som rör en muslims vardag. En fatwa är ett professionellt uttalande, utfärdat av rättslärd med många års studier bakom sig. Exempelvis kan den troende få rådgivning när de har funderingar som rör fastan, bönen, allmosor, äktenskap eller begravningar. IFBS ger alltså rådgivning om hur en muslim i Sverige ska hantera frågor som dessa samt andra av återkommande karaktär.

Islams centrala källor är Koranen, Hadith och idjma' (konsensus) och dessa källor föreskriver att ”Den högst prioriterade plikten är att lära sig om Allah, hans sändebud och hans religion”. Islams trosbekännelse är: Jag bevitnar att det inte finns någon annan gudom förutom Allah som ingenting är Honom likt i Sitt ego, egenskap eller handlande och jag bevitnar att Mohammad är Guds Sändebud.

Som trossamfund tillhör IFBS den sunni-islamiska inriktningen (ahl ul-sunnah wa al-djamaa'ah). Samfundet betonar dess traditionella inriktning och läror. IFBS räknar sig i frågor om teologi och troslära till Ash'ari-skolan, i fråga om rättsvetenskap till Shafi'i-skolan och slutligen i fråga om sufi-metodik till al-Rifa'i. Kunskap om samtliga dessa

skolor erhåller IFBS via Shaykh Abdullah al-Harari al-Shaybi al-Abdari (d. 2008). Denne shaykh var en berömd professor, mufti (rättslärare som utställer fatwa), hafidh (person som kan Koranen och hadith utantill), faqih (rättslärare) lingvist och försvarare av den traditionella sunniislamiska tron. Han var också – i rakt nedstigande led – student till de imamer som grundat dessa tre skolor (imam Abu al-Hasan al-Ash'ari, imam al-Shafi'i samt imam al-Rifa'i).

Sammantaget medför detta att trossamfundet har en väldigt specifik profil, en som IFBS anser speglar en moderat hållning. IFBS håller en moderat linje och arbetar aktivt emot den våldsamma vägen av extremism och terrorism som hotar våra samhällen och som många felaktigt förknippar med islam och muslimer.

IFBS driver en upplysande verksamhet genom bland annat föreläsningar om islam och vägledning för muslimer och andra som önskar den. Utöver detta erbjuder samfundet en mängd tjänster till muslimer, med fokus på utrymmen för religionsutövning, vigselförrättning, utbildning, firandet av högtider, begravningsservice och andra aktiviteter som kan vara viktiga för muslimer i Sverige. ●

ISLAMISKA KULTURCENTER- UNIONEN I SVERIGE

Medlemmar: 7 150
Registrerade deltagare: 8 900
Föreningar: 14
Bildades: 1979

ISLAMISKA KULTURCENTERUNIONEN i Sverige (IKUS) verksamhet påbörjades 1979. Sedan 2002 är IKUS ett registrerat trossamfund och godkänt av den svenska regeringen att ta ut medlemsavgift via skattsedeln från sina medlemmar.

IKUS tillhör den sunnimuslimska inriktningen och accepterar de fyra traditionella islamiska lagskolorna: Shafi, Hanafi, Hanbali och Maliki – vilket är huvudvägen inom islam. Organisationen har sina rötter i den rörelse som utgår från läromästaren Süleyman Hilmi Tunahan som verkade i Turkiet under början av 1900-talet.

IKUS är en demokratisk och icke-politisk organisation med 16 055 medlemmar i tjugofem medlemsorganisationer (moskéer) från norr till söder i Sverige, med huvudkontor i Stockholm. Dessa moskéer leds av utbildade imamer, män och kvinnor, som har fått sin utbildning inom den egna organisationen.

IKUS övergripande mål är att utbilda barn och ungdomar i Sverige i islam och islamisk kultur för att bevara sin muslimska identitet. Vid sidan om det ordinarie svenska skolsystemet erbjuder IKUS konfessionell utbildning där vi försäkras oss om att våra barn når en tillfredsställande färdighet såväl i det andliga som i det världsliga livet.

Syftet med verksamheten är att tillgodose muslimers religiösa och kulturella behov samt verka för att främja och bevara Islam. Vår religiösa verksamhet sträcker sig från vaggan till graven och allt däremellan: utbildning, böner, vigselförrättning och andlig vård vid sjukhus.

Vår vision är att medlemmarnas och medlemsorganisationernas intressen skall tillgodoses i Sverige och Europa samt att IKUS ska agera aktivt för muslimers integrering i det svenska samhället. IKUS ska vidare verka för att främja mänskliga rättigheter, religionsfrihet och den ömsesidiga respekten människor emellan. ●

ISLAMISKA SHIA SAMFUNDEN I SVERIGE

Medlemmar: 28 296
Registrerade deltagare: 2 818
Föreningar: 48
Bildades: 1991

ISLAMISKA SHIA SAMFUNDEN I SVERIGE (ISS) är en rikstäckande paraplyorganisation för shiaföreningar. Riksorganisationens målsättning är att stödja shia-muslimer bosatta i Sverige med att bevara deras islamiska identitet samtidigt som de integreras i det svenska samhället och främja sådana förhållanden som gör det möjligt att leva i Sverige i enlighet med islams lära i allmänhet och den shiitiska i synnerhet. ISS vill bevaka shiamus-

limers intressen i Sverige och främja en utveckling som kännetecknas av ömsesidig respekt och acceptans. ISS anser att den kulturella, sociala och religiösa mångfalden i Sverige bör tillvaratas som en positiv kraft. Samfundet stödjer och anordnar olika typer av evenemang som inte bara syftar till att öka medlemsorganisationernas kunskap om islam men också det svenska samhällets uppbyggnad. ISS har som målsättning att också vara en informationskanal för den shiaislamiska tron och på så vis skapa ökad förståelse för islam i det svenska samhället.

ISS grundades 1991 och de första medlemmarna var främst shiamuslimer från Irak, Iran, Afghanistan, Pakistan och Libanon. Under 1990-talet växte medlemsantalet kraftigt på grund av invandring från Irak. Den största medlemsföreningen finns i dag i Järfälla i Stockholm. ISS består i dag av 48 medlemsföreningar och antalet medlemmar överstiger i dag 32 000.

ISS är ett av sju islamiska samfund som ingår i Islamiska samarbetsrådet (ISR). ISS lägger tonvikten på den grundläggande tron för en muslim: tron på Allah (Gud), tron på hans gudomliga budskap i form av den heliga Koranen och tron på hans budbärare, Profeten Mohammad (fred vare med honom). En shiamuslims dagliga liv innefattar en ständig kontakt med Gud genom de fem dagliga bönerna samt gudsmedvetenhet i alla aspekter av ens liv. Andra viktiga sedvänjor inkluderar sawm (fastan) i månaden Ramadan, Hajj (pilgrimsfärden till Mecka), Zakat/Khums (Islamiska allmosor och avgifter). Viktigt för shiamuslimer är också högtidlighållandet av imamernas födelser och bortgång, särskilt Muharram/Ashura (åminnelse av Imamen Hussein). Dessa sedvänjor är i enlighet med Koranen och Profeten Mohammads lära samt profetens närmaste familjemedlemmar och hans utpekade efterträdare. ●

SVENSKA ISLAMISKA FÖRSAMLINGARNA

Medlemmar: 12 899
Registrerade deltagare: 1 676
Föreningar: 21
Bildades: 1999

SVENSKA ISLAMISKA FÖRSAMLINGARNA (SIF) är ett islamiskt riksförbund med säte i Eskilstuna. SIF samlar för närvarande över tjugo församlingar från Malmö, Göteborg, Uppsala till Mellansverige. Riksförbundet räknar med att dess lokalförsamlingar har runt 17 000 medlemmar samt att ett tjugotal imamer är verksamma inom dessa församlingar. SIF bildades 1999 och är en del av trossamfundet Svenska Islamiska Samfundet (SIS). SIF och dess församlingar utgjorde från början en del av Islamiska Kulturcenterunionen i Sverige, som delade sig i slutet av 1990-talet.

SIF:s syfte är att föra fram sann, traditionell islam i Sverige – så som den föreskrivs i Koranen, Sunna och i de islamiska lagskolornas texter och traditioner. Förbundet utgör en gemenskap för gudstjänst och annan andlig och social verksamhet. SIF vill långsiktigt främja utövandet av islams tro och praktik samt verka för islams integration och fortlevnad i Sverige. För att nå dessa mål ingår det i SIF:s kontinuerliga arbete att stödja bildandet av nya församlingar samt att stödja muslimska organ för social omsorg, utbildning och föreningar för kvinnor och ungdomar.

SIF har också som mål att ge information och utbildning om islam för att grunda förståelse och goda relationer mellan islam och det svenska samhället. I dag arbetar SIF med detta mål i samverkan med Svenska Islamiska Akademin. Ett tidigare samarbete med imamutbildning vid Ersta-Sköndal högskola planeras fortsätta med Mälardalens högskola. ●

SVERIGES MUSLIMSKA FÖRBUND

Medlemmar: 22 911
Registrerade deltagare: 11 944
Föreningar: 51
Bildades: 1981

SVERIGES MUSLIMSKA FÖRBUND (SMF) är ett politiskt obundet, fritt islamiskt trossamfund etablerat 1981 som har sitt säte i Stockholm. SMF har en demokratisk struktur med styrelse som väljs vartannat år. Förbundet är medlemmar i Islamiska Samarbetsrådet (ISR) som är samverkansorgan för de muslimska organisationerna i relation till SST och den svenska staten. SMF:s mål är att stå för ett interkulturellt och religiöst budskap som skall stödja församlingar, myndigheter, samhälle och medlemmar moraliskt, etiskt, andligt, socialt och ekonomiskt för en stabil och trygg tillvaro i Sverige. Många medlemmar i SMF:s lokalföreningar har sina rötter i Turkiet, Pakistan, Bangladesh, Somalia och den arabiskspråkiga världen. Förbundet samlar både sunni- och shiamuslimska föreningar.

SMF betraktar alla människor som en enda enhet, trots dess olikheter i nationer, religiös övertygelse och språk. Samfundet strävar efter ett mångkulturellt samhälle som bygger på jämställdhet, respekt, tolerans, integration och välfärd. SMF värnar demokrati och mänskliga rättigheter. Förbundet arbetar mot främlingsfientlighet och rasdiskriminering och vill i dess ställe så kärlek, respekt och närmande mellan människor. Således ser SMF att det mänskliga brödraskapet är ett heligt förbund.

SMF:s medlemsmoskéer bedriver en stor barn- och ungdomsverksamhet. Förbundet har i dag mer än 4 000 barn och ungdomar som studerar Koranens budskap och nationella hemspråk i sina lokala föreningar. Bland deltagarna finns en stor geografisk spridning i Sverige och många kvinnliga deltagare.

Hundratals muslimer (och icke-muslimer) deltar årligen i SMF-föreningarnas lokala samtal och kurser, familjehelger, seminariedagar och konferensdagar samt uppsökande och stödjande verksamhet.

SMF har för nuvarande 51 församlingar och 50 imamer som ger religiös och social service åt över

50 000 medlemmar. SMF:s mål är att ha minst en välutbildad imam – som kan svenska lagar och förordningar, med fast anställning – i varje medlemsförsamling. För att förverkliga det målet vill SMF medverka till att skapa levande församlingar som kan försörja sig med egna resurser. Ett problem som förbundet brottas med i dag är att de flesta imamer arbetar frivilligt och att många saknar relevant kompetens. SMF vill därför, i samverkan med det offentliga Sverige, främja och säkerställa mångfalden och kvaliteten på yrkesimamer. ●

LUTHERSKA KYRKOR

De lutherska kyrkorna är kristna samfund som följer läran och traditionen efter den tyske reformatorn Martin Luther. Samfunden i denna kategori är till största del nationella samfund med bas i Nord- och Mellaneuropa (Estland, Lettland, Ungern) och nordiska sjömanskyrkor (danska, isländska och norska kyrkorna). Till detta kommer Evangeliska fosterlandsstiftelsen (EFS) som är en demokratisk organisation inom Svenska kyrkan och Evangelisk-luthersk mission (ELM) som bröt sig ur EFS år 1911.

Sveriges överlägset största trossamfund är den evangelisk-lutherska Svenska kyrkan. Svenska kyrkan presenteras inte bland de statsbidragsberättigade trossamfunden då den inte tar emot statsbidrag enligt Lagen om statligt stöd till trossamfund och därför ej heller rapporterar sin statistik till SST. Statens stöd till Svenska kyrkan utgörs främst av att staten administrerar kyrkoavgiften utan kostnad för Svenska kyrkan, till skillnad mot andra trossamfund. Svenska kyrkan får också ett särskilt bidrag för underhåll av kulturhistorisk värdefull egendom. Mer om Svenska kyrkan på sid 54.

DANSKA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 175
Registrerade deltagare: 105
Församlingar: 1
Bildades: 1953

DANSKA KYRKAN OCH SJÖMANSKYRKAN är en evangelisk luthersk kyrka, som betjänar danskar i Göteborg, Stockholm och övriga Sverige med hembesök, dop, konfirmation, vigslar och begravningar. Det bor ca 9000 danskar i Göteborg och Stockholm. Detta gör kyrkan, i enlighet med den danska folkkyrkotraditionen, på danska språket och med den danska psalmboken och gudstjänstordningen. Kyrkan betjänar också danska sjömän, som kommer till Sveriges största hamn i Göteborg. Under året anlöper ca 650 danska båtar Göteborgs hamn.

Danska Kyrkans historia i Sverige går tillbaka till 3 maj 1953, då man invigde Danska Kyrkan i Göteborg. Sedan dess har kyrkan hållit gudstjänster varje vecka, och prästen har betjänat danska sjömän med samtal och kyrkliga handlingar. Fyra till sex gånger per år håller prästen också gudstjänst i Danska Kyrkan i Stockholm.

Danska Kyrkan och Sjömanskyrkan är knutna till ett förbund av danska utlandskyrkor och sjömanskyrkor. Detta sker genom paraplyorganisationen DSUK i Danmark, som också förmedlar kontakten till det offentliga och de kyrkliga organisationerna i Danmark. Danska Kyrkan och Sjömanskyrkan har som sin högste kyrkliga ledare biskopen i Köpenhamn. Kyrkan samarbetar med Svenska Sjömanskyrkan i Göteborg. Kyrkan har ett tätt samarbete med Danska Föreningen i Göteborg och Danska Generalkonsulatet i Göteborg samt Danska Ambassaden i Stockholm. Kyrkan samarbetar också med Föreningen Norden. Kyrkan har genom alla år varit den enda samlingsplatsen för danskar i regionen och varje söndag klockan elva hålls gudstjänst.

Danska kyrkan ligger i stadsdelen Änggården i centrala Göteborg och vill vara en integrerad del av lokalsamhället. Kyrkans lokaler används också av många olika föreningar. Fyra gånger om året utkommer kyrkans tidning "Ankerkaede". ●

EFS – EVANGELISKA FOSTERLANDS-STIFTELSEN

Medlemmar: 13 753
Registrerade deltagare: 25 660
Församlingar: 350
Bildades: 1856

EFS ÄR EN SJÄLVSTÄNDIG demokratisk organisation inom Svenska kyrkan, som betonar mission, ideellt engagemang och vardagskristendom. Rörelsen består av ca 15 000 människor som är medlemmar i någon av de 350 föreningar som finns spridda över Sverige. Föreningarna samverkar ofta med kyrkoförsamlingen. Vissa föreningar fungerar som fristående EFS-kyrkor. Antalet deltagare i de olika aktiviteter och sammankomster som föreningarna har uppgår till cirka 45 000 personer. EFS driver en teologisk högskola, har koppling till åtta folkhögskolor samt missionsarbete i sju länder. Barn- och ungdomsorganisationen Salt – barn och unga i EFS – har ca 6 500 medlemmar.

Ursprunget till EFS finns i 1800-talets nyevangeliska väckelserörelse, vars förgrundsgestalt Carl Olof Rosenius (1816-1868) smälte samman det lutherska arvet med inslag från pietism och herrnhutism. Sedan bildandet 1856 har EFS:s huvudmål varit att samla personligt engagerade människor för uppdraget att sprida evangeliet. Ur EFS sprang både det som skulle komma att bli Svenska missionskyrkan (som numera är en del av Equmeniakyrkan) och ELM – Bibeltrogna vänner. EFS har en särskild överenskommelse med Svenska kyrkan sedan 25 år tillbaka.

EFS delar Svenska kyrkans evangelisklutherska tro och bekännelse och betonar att det centrala i kristendomen är evangeliet, det vill säga budskapet om Jesus och särskilt hans död och uppståndelse för vår skull. Det är genom tron på honom och inte på grund av egna meriter och prestationer som människan får leva i gemenskap med Gud. Det kristna livet innebär att öva sig att lita på Guds förlåtelse och att vilja leva som en efterföljare till Jesus i vardag och samhälle. EFS betonar den personliga sidan av tron, användningen av bibelordet, mission både lokalt och globalt, samt alla kristnas ansvar för kyrkans uppdrag.

Hjärtat i EFS:s verksamhet är det arbete som bedrivs i de lokala föreningarna. Önskan är att skapa miljö för Gudsmöten, till exempel genom gudstjänster, bibelsamtalsgrupper, körer, barn och ungdomsverksamhet och syföreningar. Läger, konferenser och utbildningar för olika åldrar och målgrupper är också viktiga aktiviteter.

EFS vision är att många ska lära känna Jesus Kristus. Det sker genom att berätta om Kristus och att visa hans kärlek i handling. EFS framhåller att dagligt arbete och liv är en naturlig del av det kristna ansvaret för att bidra till en god samhällsutveckling i Sverige. Kristna kyrkor och organisationer spelar en viktig roll som kulturbärare och social kraft. Kunskap om religion och religionsfrihet är betydelsefullt för ett demokratiskt samhälle. ●

EVANGELISK LUTHERSK MISSION – BIBELTROGNA VÄNNER

Medlemmar: 1 655
Registrerade deltagare: 923
Församlingar/föreningar: 50
Bildades: 1909

EVANGELISK LUTHERSK MISSION – Bibeltrogna Vänner (ELM) är en missionsorganisation med verksamhet i Sverige och utomlands. Riksorganisationen ELM består av anslutna föreningar, församlingar och enskilda medlemmar. Ungefär 1 700 personer är medlemmar i någon av ELMs nästan 50 föreningar eller församlingar. ELM arbetar tillsammans med ungdomsorganisationen ELU och de regionala organisationerna ELM Nord och ELM Syd.

ELM är en frukt av 1800-talets nyevangeliska väckelse och bildades 1909. ELM har haft missionsnärer utsända i Eritrea, Etiopien, Kenya och Peru, och fortsätter stödja självständiga kyrkor i dessa länder. Sverige har arbetet organiserats kring de lokala missionsföreningarna och kringresande lekmanpredikanter. Missionsgårdar, tältmission, ungdomsläger och medieprojekt har också varit viktiga delar i verksamheten i Sverige.

ELM vill hålla fast vid Bibeln som Guds ofelbara

ord och ansluter sig till de evangelisklutherska beännelseskriterierna. Undervisningens huvudsyfte är personlig omvändelse till tron på Jesus Kristus som Herre och Räddare. Tanken är sedan att den omvända skall fortsätta växa och mogna i den kristna tron.

I de flesta föreningar och församlingar drivs verksamheten – till exempel gudstjänster och barngrupper – helt och hållet med ideella krafter. ELM kalllar, utbildar och sänder predikanter, missionärer, ungdomsledare utomlands och i Sverige. Många medlemmar i ELM kommer varje år till ELM Syds stora sommarmöte tredje helgen i juli. ELM (och dess samarbetsorganisationer) ger ut missionstidningen Till Liv, ungdomstidningen Insidan och barntidningen Droppen.

ELM vill fortsätta bedriva evangeliserande missionsarbete i och utanför Sverige. Ett sådant arbete förändrar människors liv och leder in i ett tjänande som märks i ökat socialt och samhälleligt engagemang. ELM vill fortsätta lyfta fram en biblisk världsbild med en människosyn som talar om ansvar, trohet och tjänande, liksom om möjlighet till försoning och upprättande. ●

ESTNISKA EVANGELISK-LUTHERSKA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 1 397
Registrerade deltagare: 3 089
Församlingar: 6
Bildades: 1942

ESTNISKA EVANGELISK-LUTHERSKA KYRKAN i Sverige betjänar den estniska folkminoriteten både religiöst och socialt. Kyrkan är genom sin moderkyrka i Estland medlem i Lutherska världsförbundet samt har del i Borgå-överenskommelsen. I Sverige finns det i dag sex församlingar varav de två största är församlingarna i Stockholm och Göteborg. Kyrkan betjänas av tre präster.

Den första församlingen i Sverige grundades i Stockholm år 1942. Därvid hade man mycket stöd och hjälp av framlidne biskopen i Skara, Sven Dannel. I samband med Sovjetunionens ockupation av

Estland hösten 1944 flydde omkring 30 000 ester till Sverige. De närmast följande åren grundades ett stort antal estniska församlingar, huvudsakligen i Syd- och Mellansverige, eftersom många präster fanns bland flyktingarna. Kyrkan spelade då en mycket central roll i flyktingarnas liv. Med åren har den svensk-estniska befolkningen dock minskat och så även antalet församlingar. Tack vare Estlands återvunna självständighet har kyrkans verksamhet i Sverige återigen stimulerats, dels genom kontakterna med moderkyrkan, dels genom medlemstillströmning av nyinflyttade ester.

Estniska evangelisk-lutherska kyrkans mest centrala läror är gemensamma med Svenska kyrkans och de flesta lutherska kyrkornas i världen. Kyrkan tror att Gud har uppenbarat sig i Jesus Kristus som blev människa och försonade mänskligheten med Gud. Uppenbarelsen har förmedlats i Nya och Gamla Testamentet, hålls vid liv i de tre klassiska trosbekännelserna och de konfessionella brev som är samlade i Konkordieboken. Det väsentligaste av dem är Augsburgska bekännelsen där Kyrkans mest grundläggande lärosats sammanfattas: Rättfärdiggörelse av Guds nåd genom tron. Söndagens högmässa intar en central roll i samfundets religiösa liv. Därutöver finns de vanliga kyrkliga förrättningarna såsom dop, konfirmation, vigsel och begravning.

De allra flesta ester i Sverige är också medlemmar i Svenska kyrkan, men önskar oftast att förrättningarna ska vara tvåspråkiga (estniska/ svenska) och hållas i en estnisk församling. Därför betjänar samfundet en mycket större grupp av människor än de som är direkt anknutna till vår kyrka. Tredje generationen i Sverige med estniska rötter har ibland förlorat sitt hemspråk samtidigt som det finns nyanlända ester i Sverige. Samfundets vision är att kyrkan ska bli en naturlig mötesplats för alla ester: både för dem som har bott här i flera generationer och för de senare anlända. Samfundet har också en social verksamhet som bland annat består i att besöka gamla och sjuka, att hjälpa behövande och besöka estniska seniorhemmet för att fira gudstjänst. ●

ISLÄNSKA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 0
Registrerade deltagare: 225
Församlingar: 1
Bildades: 1994

ISLÄNSKA KYRKAN I SVERIGE driver församlingsarbete för islänningar som bor i Sverige under en längre eller kortare tid. Kyrkan har också till uppgift att ge stöd och själavård till patienter och anhöriga som kommer från Island till Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg och andra sjukvårdsinstitutioner i Sverige. IKS arbetar på samma evangeliska lutherska grund som Isländska statskyrkan och är en sjömanskyrka som skall tillgodose de isländska sjömännens andliga behov samt studerande, familjer och patienter från Island.

IKS startade sin verksamhet år 1994 då Isländska kyrkan sände en präst till Göteborg. Skälet var då att det fanns många islänningar som vistades på Sahlgrenska sjukhuset för organtransplantation. En församlingsstyrelse valdes och man började hålla gudstjänster och ordna barnverksamhet. Prästtjänsten drogs in 1997 när man flyttade transplantationerna till Köpenhamn. Fram till 2000 stod församlingen utan präst. Församlingsarbetet fortsatte dock och man kämpade för att få verksamheten på stabil grund igen. Åren 2000 till 2010 tillhandahöll Isländska statskyrkan igen en prästtjänst men församlingen har i övrigt inte haft någon annan personal. Lokaler för gudstjänster och annan verksamhet har hyrts av Svenska kyrkan både i Göteborg och på andra ställen.

I Sverige finns nu runt 8 400 isländska medborgare och för dessa vill IKS erbjuda barn- och konfirmationsverksamhet samt gudstjänstfirande. IKS erbjuder också läger för konfirmander från hela landet på Åh stiftsgård, och isländsk barnverksamhet i Göteborg, Lund och Stockholm. Föräldrarna tar i regel hand om barnverksamheten med stöd av prästen som kommer på besök.

Till följd av den ekonomiska krisen på Island kände den Isländska kyrkan sig nödgad att dra in prästtjänsten i Sverige år 2010. Men prästen kunde senare fortsätta – på deltid – med hjälp av ett samlat

bidrag från Svenska kyrkan, Isländska kyrkan och SST för att sköta den grundläggande verksamheten. Från 2010 fick prästen även nytt uppdrag. När de isländska sjukvårdsmyndigheterna åter började sända islänningar till Sahlgrenska sjukhuset för transplantationer fick prästen formellt uppdraget att stödja dessa patienter och deras anhöriga. Omkring 100 individer kommer av denna anledning till Göteborg varje år. Från 1 jan 2015 fick prästen igen heltidsanställning som präst för islänningar i Sverige. Församlingen har igen kunnat öka sin verksamhet och ser fram emot ljusare tider. ●

LETTISKA EVANGELISK-LUTHERSKA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 436
Registrerade deltagare: 774
Församlingar: 8
Bildades: 1946

GRUNDEN TILL DEN LETTISKA evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige är de 5 000 flyktingar från Lettland som 1944 kom till Sverige av vilka en överväldigande majoritet var lutheraner. Det kyrkliga arbetet påbörjades genom gudstjänster i flyktinglägren och senare på letternas arbetsorter i Sverige. 1946 bildades den första lettiska kyrkoförvaltningen utanför Lettland för samordning av församlingsarbetet och kyrkoförvaltningen i Sverige. En starkt bidragande orsak till den Lettiska kyrkans starka ställning i Sverige var det faktum att religionsfriheten i Baltikum upphörde vid den sovjetiska ockupationen 1944.

En ny tillströmning av letter kom efter Lettlands självständighetsförklaring 1991 och den ekonomiska krisen i Lettland 2009. I dag har den Lettiska evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige församlingar i Stockholm, Göteborg, Uppsala, Västerås, Norrköping, Linköping, Eskilstuna och Lund.

Lettiska evangelisk-lutherska kyrkans tro, bekänneelse och lära är grundad i Guds heliga ord, såsom det är givet i Bibeln, Gamla och Nya Testamentets, profetiska och apostoliska skrifter. Kyrkan finns inte bara till för att vi människor skall söka oss mot

centrum, den är till för världens skull. Tron levs och verkar i det vanliga livet – när människor hjälper varandra att finna upprättelse, befrielse och hopp.

Som tros-, traditions- och kulturbärare är det kyrkans förpliktelse att på lettiska förrätta regelbundna gudstjänster och tillhandahålla övriga kyrkliga förrättningar som dop, vigsel och begravning. Sommarverksamhet bedrivs på Sandby prästgård på Öland för församlingarnas familjer, barn och konfirmander samt barn från svåra förhållanden. En viktig del av kyrkans arbete är undervisning och det diakonala arbetet att sörja för dem som lever i nöd, ensamhet och sorg. Genom samtal och hembesök stödjer kyrkan sjuka och gamla. Stödinsatser för nyinflyttade görs för att underlätta deras integration i samhället. ●

NORSKA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 1 236
Registrerade deltagare: 782
Församlingar: 1
Bildades: 1958

DEN NORSKA KYRKAN I STOCKHOLM och Sjömannskyrkan är en del av Sjömannskyrkan/Norska kyrkan i utlandet, som är aktiv över nästan hela världen. Kyrkan är en religiös, kulturell och social mötesplats för norrmän som bor i Stockholm under kortare eller längre tid. Kyrkan har inte något fast medlemsregister utan är öppen för alla norrmän och svenskar med norsk anknytning – till exempel de med en norsk make eller maka. Församlingens kyrkoblod skickas ut till ungefär 3 700 adresser fyra gånger om året. Sjömannskyrkan i Göteborg lades ned 2011 men det är fortsatt gudstjänst en gång varje månad i Norges Hus, där sjömannskyrkan i Göteborg förut huserade. Sjömansprästen i Stockholm administrerar den fortsatta kyrkliga verksamheten i Göteborg.

Den Norska kyrkans församling i Stockholm invigde 1976 sin egen kyrka: Kronprinsesse Märthas kyrka på Södermalm. Församlingen äger själva kyrkobyggnaden genom en norsk stiftelse. 1994 beslutade det norska Stortinget att alla norska kyrkor

i utlandet organisatoriskt skulle tillhöra Sjömanskyrkan/Norska kyrkan i utlandet. Sjömanskyrkan i Norge anställer och avlönar sjömansprästen. Husmor och sekreterare, vaktmästare och revisor finns också avlönade i församlingen. ●

UNGERSKA PROTESTANTISKA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 5 022
Registrerade deltagare: 0
Församlingar: 13
Bildades: 1947

UNGERSKA PROTESTANTISKA SAMFUNDET är verksamt i Sverige som registrerat trossamfund enligt lagen om trossamfund. Självårdsverksamheten på ungerska i Sverige påbörjades redan 1947, men det organiserade församlingslivet kom igång 1957 då 8 000 – 12 000 flyktingar kom till Sverige efter den krossade Ungern-revolten. Numera finns det ca 30 000 ungrare i Sverige och cirka 10 000 av dem är protestanter (luthersk-evangeliska, reformerta/kalvinister och unitariska). Av dessa lyckas samfundet hålla kontakten med ca 5 500 personer. Kyrkan är organiserad i 13 församlingar.

Mellan 1957–1999 fanns det alltid en präst för de ungersktalande heltidsanställd av Svenska kyrkan. Denna tjänst avvecklades 1999 då relationerna mellan Svenska kyrkan och staten förändrades. Sedan dess är Ungerska protestantiska samfundet ett registrerat trossamfund och prästen är anställd direkt av samfundet. Eftersom en betydande del av de ungerska protestanterna fortfarande är medlemmar i Svenska kyrkan får det Ungerska protestantiska samfundet alltjämt ett visst stöd därifrån.

Grunden och källan till samfundets tro, bekännelse och lära – som gestaltas i gudstjänst och kyrkoliv – är Guds heliga ord såsom det är återgivet i Gamla och Nya Testamentets skrifter, tolkade bland annat av reformationens ledare Martin Luther, Huldrych Zwingli och Jean Calvin och sedan sammanfattade i Augsburgska bekännelsen, Luthers lilla och stora Katekes, Heidelbergkatekesen – med flera.

Samfundets viktigaste aktivitet är att hålla regelbundna gudstjänster i lokala församlingar.

Ungerska protestantiska samfundet har i dag församlingar i Stockholm, Uppsala, Västerås, Eskilstuna, Jönköping, Borås, Göteborg, Halmstad, Ljungby, Växjö, Helsingborg, Sölvesborg och Malmö. Förutom gudstjänster hålls bibelstudier och andakter samt olika föredrag i samband med församlingsmöten, konferenser och läger. Till de kyrkliga ceremonierna hör dop, nattvard, konfirmation, vigsel och begravning.

Samfundets målsättning är att missionera Guds ord bland ungersktalande i Sverige, att dessa skall få lära känna Jesus Kristus, komma till tro och upptäcka församlingen som gemenskap och för liv och tjänst. Genom sin verksamhet vill samfundet främja en samhällsutveckling som kännetecknas av jämställdhet, respekt för mänskliga rättigheter och tolerans. Samfundet verkar för att kommande generationer ska ha möjlighet att skaffa kunskaper i kyrkans tro och lära, historia och kultur samt att aktivt verka för att upprätthålla de grundläggande värderingar som det svenska och europeiska samhället står på. ●

ORTODOXA OCH ÖSTERLÄNDSKA KYRKOR

De ortodoxa och österländska kyrkorna är kristna samfund med rötter i Öst- och Sydeuropa, Mellanöstern och Afrika. Inom denna kyrkofamilj finns två undergrupper: de bysantinsk-ortodoxa kyrkan och de orientalisk-ortodoxa kyrkorna. De bysantisk-ortodoxa kyrkan växte fram inom det bysantiska kejsardömet från 300-talet och framåt. I Sverige representeras den bysantinsk-ortodoxa kyrkan av framförallt kyrkor från östra Europa. De är självständiga kyrkobilddningar men ser sig själva som en och samma trosgemenskap.

De orientaliska-ortodoxa kyrkorna växte fram utanför det bysantiska kejsardömet och dess kyrkliga jurisdiktion. Deras lära och traditioner ligger nära de bysantinska, men av teologiska, språkliga och politiska skäl har de kommit att utgöra en separat kyrkogemenskap sedan 500-talet. Här återfinns kyrkor med ursprung i Mellanöstern och Nordafrika. I Sverige etablerades dessa kyrkor från 1960-talet och framåt och de har bildat ett samverkansorgan – Ortodoxa och österländska kyrkors ekonomiska råd – som har rätt att ta emot statsbidrag. Flera av dessa kyrkor samverkar också inom ramen för Sveriges kristna råd.

Notera: Sedan 1996 är den syrisk-ortodoxa kyrkan i Sverige uppdelad i två olika stift, med två separata administrationer. Kyrkan behandlas numera som två separata trossamfund och i denna skrift har de därför också fått presentera sig på två olika sidor. Ur kyrkorättslig tillhör de två stift en och samma kyrka.

ANTIÖKISKA ORTODOXA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 748
Registrerade deltagare: 258
Församlingar: 5
Bildades: 2010

DEN ANTIÖKISKA ORTODOXA KYRKAN är en del av den bysantisk-ortodoxa kyrkogemenskapen och räknas som ett av de fyra gamla patriarkaten. Det var i Antiokia – en stad som idag kallas Antakya och ligger i södra Turkiet – som den första kristna församlingen bildades och dess medlemmar började kallas kristna enligt Nya Testamentet (Apostlagärningarna 26:11). Kyrkans officiella namn är idag Grekisk-ortodoxa Patriarkatet av Antiokia och hela Östern och dess patriark Johannes X residerar i Damaskus. Kyrkans medlemmar kommer huvudsakligen ifrån Mellanöstern: Syrien, Libanon, Iran, Irak, Turkiet och Gulfen. Man räknar med över 4,3 miljoner medlemmar i världen över.

Ortodoxa troende med bakgrund i denna tradition har bott i Sverige i flera decennier. Det var dock inte förrän början av 2010-talet som man beslöt sig för att grunda en antiökisk ortodox kyrka här. Vid ett besök av den dåvarande ärkebiskopen, nuvarande patriark, Johannes Yazigi fick den antiökiska gruppen välsignelse att grunda en kyrka i Sverige. Kyrkan har idag sitt säte i Södertälje (S:ta Maria Antiökiska ortodoxa församling) men det finns också två mindre grupper i Göteborg (Kristi Uppståndelses Ortodoxa församling) och i Upplands Väsby (Sankt Johannes av Damaskus församling) samt i Gävle och Uddevalla. Sedan 2012 finns det en präst som arbetar i kyrkan i Sverige. Den Antiökiska ortodoxa kyrkans trosbekännelse och liturgi är densamma som övriga bysantisk-ortodoxa kyrkor och man accepterar således de sju ekumeniska kyrkomötena. Gudstjänsten förättas på grekiska, svenska och arabiska.

Till det antiökiska ortodoxa patriarkatets hjärtefrågor hör lidandet i Mellanöstern samt att ta ansvar för kyrkans medlemmar i ett mångreligiöst samhälle. Man vill föra ett sant vittnesbörd om den

kristna tron och särskild tonvikt läggs på sammanhållningen i familjen, som är centrum för kyrkan och källan till andlig bildning. Diakonala tjänster och ekumeniska aktiviteter har en betydande plats på dagordningen för patriarkatet i dag. Något som också präglat kyrkan under de senaste decennierna är en andlig väckelse bland ungdomar i form av i bibelläsning, bön och studier av kyrkofäderna. Den Antiökiska ortodoxa kyrkan är medlemmar i Kyrkornas världsråd och Mellanösterns kristna råd. ●

ARMENISKA APOSTOLISKA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 4 207
Registrerade deltagare: 0
Församlingar: 5
Bildades: 1979

ARMENISKA APOSTOLISKA KYRKAN räknas till de österländsk-ortodoxa kyrkorna och har i dag ca 9 miljoner bekännare världen över. AAK:s församlingar i Sverige är underställda patriarken i Etjmiadzin i Armenien som bär titeln Katholikos. AAK har verkat i Sverige sedan 1970-talet och har i dag församlingar i Stockholm, Uppsala, Södertälje, Västerås och Göteborg.

Armenien var ett av de första länder som nåddes av kristendomen. Enligt traditionen grundades den armeniska kyrkan av de två apostlarna Judas Tadeus och Bartolomeus i det första århundradet efter Jesus Kristus – alltså under apostolisk tid. Därför kallas den armeniska kyrkan för den "Armeniska apostoliska kyrkan" – Hajkakan Arakelakan Jekehetsi på armeniska.

Armenien var det första land i världen som antog kristendomen som statsreligion. Detta skedde år 301. Traditionen tillskriver landets kristnande Gregorios Upplysaren. Gregorios döpte år 287 Kung Tirdat III, hans hov och 150 000 människor under samma dag. Gregorios och kung Tirdat gav sig också ut på ett korståg där de rensade Armenien från äldre förkristna tempel och helgdomar. Gregorios räknas som den armeniska kyrkans nationalhelgon och dess första Katholikos. De lät också bygga den

första armeniska kyrkan som stod färdig år 305.

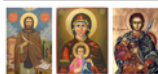
Armeniska apostoliska kyrkan kallas österländsk (eller orientalisk) eftersom man godtar de tre första Ekumeniska koncilierna i Nicea (år 325), Konstantinopel (381) och Efesos (431).

Armeniska apostoliska kyrkan godtar inte konciliet i Kalcedon (år 451) och de efterföljande Ekumeniska koncilierna. Armeniska apostoliska kyrkan tro är inte grundad på tvånatursläran om Jesus Kristus utan utgår från Kyrillos av Alexandrias lära. Hos Kyrillos beskrivs Jesus Kristus som en, ouppdelig kroppslig logosnatur. Detta innebär att Armeniska apostoliska kyrkan godtar Jesus Kristus Gudomliga och mänskliga natur utan att separera dessa två åt. Kyrkans lära är sammanfattad av kyrkofadern Basilius den store.

Alla den armeniska kyrkans gudstjänstceremonier utförs på det klassiska armeniska språket. Varje gudstjänstceremoni är viktig. Då bjuds vin och bröd som är bakat utan jäst och vid de stora helgerna förklarar prästen Bibelns texter för församlingen. Den armeniska liturgin bygger på Jerusalemliturgin med tillägg från Gregorios Upplysaren. Dopet och konfirmationen utförs samtidigt med myrrasmörjelsen (mejuron) som görs vart sjunde år. Smörjelsen innehåller fyrtio olika väldoftande växter som välsignats av kyrkans högste ledare. Vigsel i Armeniska apostoliska kyrkan utförs med välsignelse av ringarna varefter paret krönts under vigselceremonin. Till sist får paret dricka vin från ett och samma glas.

Armeniska apostoliska kyrkan strävan är att bevara det armeniska språket, religionen och nationens kultur och tradition. Ett arv som kyrkan tillvarar från våra förfäder. Kyrkan vill också arbeta för att det skall finnas kyrko-, undervisnings- och samlingslokaler i svenska städer där det bor armenier. ●

BULGARISKA ORTODOXA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 800
Registrerade deltagare: 0
Församlingar: 3

BULGARISKA ORTODOXA KYRKAN har tre församlingar i Sverige: S:t Paisij Hilendarski i Stockholm, Jungfru Maria i Malmö och S:t Dimitrios i Göteborg. Alla tre församlingar står under hans Excellens Metropoliten Antonij, med säte i Berlin. Den Bulgariska ortodoxa kyrkans huvudsäte finns i Bulgariens huvudstad Sofia där kyrkans Patriark Neofit residerar. Man uppskattar att kyrkan har cirka 8 miljoner bekännare världen över. Den ortodoxa kyrkan är den äldsta bysantinsk-ortodoxa kyrkan – efter de fyra gamla patriarkaten – med eget överhuvud.

Målet för församlingarnas verksamhet är att lära och uppfostra människorna i Guds sanning och Guds ord samt att förkunna Bibelns påbud och den heliga ortodoxa trons traditioner. Kyrkan erbjuder Guds heliga sakrament och vill verka för att dess medlemmar skall vara ärliga och stolta medborgare i det land de lever i. Kyrkan har en kyrklig tidning som ges ut två gånger om året.

Behovet av bildandet av bulgariska ortodoxa församlingar var stort på 1980-talet. De flesta andra ortodoxa samfund hade då redan etablerade församlingar. Tanken var att en egen församling skulle kunna bli en viktig träffpunkt för alla bulgarer i Sverige samt bidra till integrering av bulgarerna in i det svenska samhället. Med samlade krafter bildades då en egen församling i Sverige – först i Stockholm och senare i Malmö och Göteborg. Målet var att bedriva kyrkligt liv i form av gudstjänst och undervisning men också att vara ett positivt bidrag till den övriga ortodoxa samvaron.

Ortodoxin och dess tradition ligger i grunden för hela den bulgariska ortodoxa kyrkoverksamheten. Detta betyder att kyrkans uppgift är att vårda sina medlemmars familjeband och att verka för ömsesidig förståelse människor emellan. Kyrkan vill också bidra till tolerans och goda gärningar.

Liturgin är den viktigaste delen i kyrkans liv. Alla medlemmar är välkomna och ses som likvärdiga medlemmar i en enda familj. Efter liturgierna kan församlingsmedlemmarna delta i söndagsskolornas bibelundervisning. Utanför gudstjänsten – vid kyrkkaffet – sker samtal och diskussioner där kyrkan och dess medlemmar inhämtar kunskap och diskuterar hur det svenska samhället fungerar. Med andra ord – kyrkan satsar på grundläggande kunskaper i tro, historia och kultur samt delaktighet i integrationen. ●

ERITREANSKA ORTODOXA TEWAHDO KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 5 416
Registrerade deltagare: 970
Församlingar: 5
Bildades: 1980-talet

GENOM SINA NÄRA FÖRBINDELSER med Röda havet via den gamla hamnstaden Adulis, nådde det kristna budskapet Eritrea. Detta hände under de första århundradena efter Kristus, då Aksumriket (nuvarande Etiopien och Eritrea) kristnades. Traditionellt hör den Eritreansk-ortodoxa kyrkan samman med – och har fortfarande stor likhet med – den koptisk-ortodoxa kyrkan. År 329 kom den syrisk munken Frumentius till Eritrea och blev under namnet Aba Selama den förste biskopen i det område som i dag är Eritrea. Det är från detta år som den Eritreansk-ortodoxa kyrkan räknar sitt grundande.

Eritreansk-ortodoxa kyrkan sorterade länge under den koptisk-ortodoxa (och senare etiopisk-ortodoxa kyrkan), men är sedan 1993 en självständig ortodox kyrka. Den Eritreansk-ortodoxa kyrkan omfattar i dag ungefär två miljoner människor vilket är ungefär hälften av Eritreas befolkning.

Eritreansk-ortodoxa kyrkan har en bra relation med de andra kristna, såsom Romersk-katolska kyrkan, de evangeliska kyrkorna, och andra religioner – till exempel islam. Samfundet vårdar också ett bra och nära samarbete med de ortodoxa och österländska-orientaliska kyrkorna såsom de etio-

piska, egyptiska, armeniska, syriska och indisk-ortodoxa kyrkorna.

Eritreansk-ortodoxa tewahdo kyrkan i Sverige (EOKTS) står under den eritreanskortodoxa kyrkan och patriarken som residerar i Asmara. Till sin hjälp har Patriarken den heliga synoden, som består av kyrkans biskopar i Eritreas sex regioner. Förutom stiftens sex ärkebiskopar, har kyrkan även biskopar i Europa och USA.

EOKTS medlemmar består huvudsakligen av svensk-eritreaner. Huvudförsamlingarna finns i Stockholm (Eritreanska S:ta Maria Ortodoxa kyrka) och Göteborg (Eritreanska S:t Selassie Ortodoxa kyrka) och de grundades i slutet av 1980-talet. Under de senaste åren har kyrkan öppnat flera nya församlingar i Umeå, Södermanland, Sandviken och Örebro I dagsläget räknar kyrkan med runt 3 000 aktiva medlemmar och ytterligare cirka 5 000 som tar del av kyrkans stora högtider.

Både kyrkornas präster och diakoner reser runt och håller gudstjänst. I Stockholm och Göteborg hålls det en gudstjänst varje söndag, medan alla andra städer besöks efter schemaläggning. Städerna dit prästerna reser är: Uppsala, Örebro, Västerås, Umeå, Sollefteå, Luleå, Kiruna, Malmö, Jönköping, Flen, Motala, Lund, Nordmaling, Boden, Högsby, Växjö, Nybro och Skellefteå. De besöker även och håller gudstjänst i Finland. ●

ETIOPISKA-ORTODOXA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 1 950
Registrerade deltagare: 1 130
Församlingar: 2
Bildades: 1995

ETIOPISKA-ORTODOXA KYRKAN i Sverige – vars officiella namn är Etiopiska Ortodoxa Tewahdo Kyrka Ärkestiftet i Sverige – är ett samfund bildat i slutet av 1980-talet av invandrare från Etiopien. Sätet för kyrkan finns i Stockholm och dess tillhörighet finns inom den österländska-orientaliska traditionen i den ortodoxa kyrkofamiljen. Detta innebär att den etiopisk-ortodoxa kyrkan

tillhör de kyrkogrupperingar som vägrade att erkänna beslutet vid det Ekumeniska konciliet i Kalcidon 451 – och de efterföljande koncilierna. Frågan gällde då om hur de gudomliga och mänskliga naturerna hos Kristus förhöll sig till varandra och hur föreningen mellan dem skulle tolkas.

De flesta etiopisk-ortodoxa bekännare bor i Stockholmsområdet men gudstjänster hålls också i Umeå, Malmö-området, Göteborg och Kramfors. Den första etiopisk-ortodoxa kyrkobyggnaden i Sverige, Medhanealem kyrka, invigdes år 1995 i Hagsätra i Stockholm. Det finns numera också en etiopisk kyrka, Sankt Gebriel, i Göteborg. Även församlingen i Lund har tillgång till ett eget kapell. Trossamfundet har fått rätt av Kammarkollegiet att förträta vigsel sedan 2002. Organisatoriskt styrs samtliga församlingar av ärkestiftet som leds av ärkebiskop Elias som står under patriark Merkorios, med säte i USA. Den etiopisk-ortodoxa kyrkan är den till antalet största orientalisk-ortodoxa kyrkan i världen med uppemot 40 miljoner bekännare.

Det etiopiska riket och dess kultur spårar sitt ursprung till tiden före Kristi födelse. Någon gång mellan sjunde och tredje århundradet före Kristus grundades det så kallade Aksum-riket. Aksum-riket övergick till kristendomen omkring år 330 och blev därmed det första mäktiga riket som konverterade till kristendomen.

Det finns också bibliska traditioner som pekar på att kristendomen redan under apostolisk tid predikades i Etiopien. I Apostlagärningarna 8:26-40 kan man läsa om Filippos och den etiopiska hovmannen som hade uppsikt över skattkammaren hos den etiopiska drottningen Hindeke, och hur han accepterade och döpts av Filippos på plats.

Ytterligare bevis för att evangeliet predikades mycket tidigare än Aksums tid, näst efter Jerusalem, är redan år 35 e.kr. Evangelisten Matteus reste runt och predikade evangeliet och avled i Etiopien, detta kan man läsa i inledningen av Nya Testamentet som publicerades i Grekland, 1952.

Kännetecknande för den etiopiska-ortodoxa kyrkan är att man är präglad av gammaltestamentliga

och judiska inslag. Detta beror på att det historiskt har funnit en stark koppling till det judiska och en närvaro av judiska folkgrupper i Etiopien. Gudstjänsten i den etiopiska-ortodoxa kyrkan förättas på det liturgiska språket geez som blandas upp med sånger och hymner på det moderna etiopiska tal-språken. Trummor, dans och sång är vanligt förekommande inslag i liturgin. De stora högtiderna är jul, påsk, timqet (högtid för Jesu dop), Mesqel (Det sanna korsets högtid). ●

FINSKA ORTODOXA FÖRSAMLINGEN I SVERIGE

Medlemmar: 598
Registrerade deltagare: 65
Församlingar: 1
Bildades: 1958

FINSKA ORTODOXA FÖRSAMLINGEN i Sverige tillhör Konstantinopels ekumeniska patriarkat genom metropolitdomet av Sverige och hela Skandinavien. Församlingen är tvåspråkig, men gudstjänsterna firas till övervägande del på svenska.

Församlingen grundades 1958 i avsikt att betjäna ortodoxa troende som flyttat till Sverige från Finland. I samband med de finska krigen 1939-1945 evakuerades stora skaror av karelare längre in i Finland. En del av dem fortsatte sin flykt till Sverige. På 50- och 60-talen utökades antalet ortodoxa finnar i Sverige i samband med den arbetskraftsinvandring som pågick bland annat till textilindustrin i Borås. Många av församlingens gamla medlemmar har stannat kvar i det nya hemlandet, integrerats i det svenska samhället och bildat familj här. Deras barn och barnbarn är till övervägande del svenskar men många värnar om sitt religiösa arv. Därför har församlingens verksamhet utvecklats till att i tilltagande grad ske på det svenska språket, som i dag är församlingens gemensamma språk.

Den ortodoxa kyrkans centrala dogmer är tron på den Heliga Treenigheten, tre gudomliga personer i ett enda väsen, samt tron på Kristus som Guds inkarnation och därmed på hans två naturer, gudomlig och mänsklig, två naturer i en person. Som alla

kristna samfund, betraktar den ortodoxa kyrkan Bibeln som sin främsta bekännelseskraft. Inom ortodoxin betraktas dock Bibeln snarare som en del av kyrkans tradition än som dess fundament. Andra viktiga skrivna källor är de sju ekumeniska konciliernas beslut, heliga fädrens övriga skrifter och kanoniska dokument från ortodoxa lokalkyrkor som vunnit inflytande över ortodoxin i hela världen.

Den centrala högtiden för kyrkoåret är Kristi uppståndelses fest, påsken. Till påsktiden hör också ett antal andra högtider vars plats i kyrkoåret bestäms i relation till påsken. Betecknande för det ortodoxa kyrkoåret är växlingen mellan fasteperioder och högtider. Förutom påsken har året tolv stora kyrkliga högtider och fyra längre fasteperioder. Den finska ortodoxa församlingen följer den gregorianska tideräkningen. Därför sammanfaller både församlingens jul- och påskfirande med det övriga svenska samhällets.

Utmärkande för den ortodoxa kristendomen är att tron i större omfattning kommer till uttryck i gudstjänst, kyrkokonst, dogmatik, böner och inre andlig utveckling snarare än i bekännelseskrafter och mission. Allt sammanvävs i liturgiken (gudstjänstens gestaltning), då kyrkans praktik smälter samman med dess dogmatik och teologi. Eukaristien – nattvarden – är en självklar medelpunkt i det liturgiska livet. Församlingens kyrka, Heliga Nikolai ortodoxa kyrka, är belägen på Bellmansgatan 13 på Södermalm i Stockholm. Den kulturmärkta kyrkan som är ritad av Lars Israel Wahlman har nyligen genomgått en omfattande renovering. ●

GREKISK-ORTODOXA METROPOLITDÖMET AV SVERIGE OCH SKANDINAVIEN

Medlemmar: 24 000
Registrerade deltagare: 0
Församlingar: 3
Bildades: 1969

DET HELIGA METROPOLITDÖMET av Sverige och Skandinavien är en eparki (underavdelning) till det Heliga Patriarkatet av Konstantinopel. Met-

ropolitdömets jurisdiktion omfattar länderna Sverige, Norge, Danmark, Island och Grönland och grundades 1969, inledningsvis för att tillgodose behoven hos det då växande antalet grekiska migranter som anlände till Sverige. Efter att den första vågen av migranter började minska mötte Metropolitdömet gradvis nya utmaningar. Bland annat bestod dessa utmaningar i att betjäna andra och tredje generationens greker i Skandinavien – och deras i många fall blandade familjer – men också att sprida Ortodoxins budskap till befolkningen i de skandinaviska länderna. I nuläget ser vi en andra våg av grekiska migranter som anländer hit, huvudsakligen på grund av den finansiella krisen i Grekland. Detta ställer nya krav på att utveckla Metropolitdömets verksamhet för att möta behoven hos de nyanlända troende. Samtidigt som Metropolitdömet strävar aktivt efter att nå ut till och re-evangelisera den skandinaviska befolkningen. I Sverige bor över 30 000 grekisk-ortodoxa personer samt 4 000 i Norge, 3 000 i Danmark, 100 på Island och 50 på Grönland.

Metropolitdömet av Sverige kan klart betraktas som en missionskyrka. I ljuset av den mycket utbredda sekulariseringen som existerar i Skandinavien behövs det stora ansträngningar för att sprida evangeliet till den infödda befolkningen och till migranter som kommer hit – och som törstar efter andlig uppfyllelse. Många olika pastorala aktiviteter ges för att nå dessa själar, däribland utbildningsseminarier, kontakter via internet, mediala kontakter, uppsökande verksamhet och välgörenhet.

Från och med sommaren 2014 har Metropolitdömet genomgått en omfattande modernisering av dess administrativa verksamhet för att drastiskt öka dess möjligheter att nå ut till människor, genomföra missionsverksamhet och re-evangelisering samt stärka Kyrkans närvaro i de troendes liv.

Bland annat har det tillkommit åtta nya präster i det Heliga Metropolitdömet för att betjäna församlingar utanför Stockholm och en permanent präst har tillsatts för församlingen i Oslo. Under gudstjänsterna används nu även svenska, norska och

engelska tillsammans med grekiska. Metropolitdömet har även publicerat liturgiska texter och utbildningstexter på svenska och i oktober 2014 etablerade Metropolitdömet det första Grekisk-Ortodoxa klostret i Sverige i Rättvik, S:t Nicolai.

Metropolitdömet finns representerat i den eumeniska dialogen med andra kristna i Skandinavien för att koordinera sina ansträngningar i projekt rörande miljön, ungdomar, mänskliga rättigheter och förföljelsen av kristna i världen. Kyrkan erbjuder också föreläsningar och seminarier om aktuella ämnen.

Det Grekisk-ortodoxa Metropolitdömet av Sverige och Skandinavien har idag sju församlingar i Sverige på följande orter: Stockholm, Uppsala, Göteborg, Kalmar, Borås, Jönköping och Malmö. Till dessa tillkommer klostret i Rättvik samt S:t Nikolai finsk-ortodoxa församling i Stockholm som lyder under Metropolitdömet jurisdiktion. I Norge finns två församlingar samt en i Danmark. Metropolitdömets säte finns i Stockholm i S:t Georgios grekisk-ortodoxa Katedral. ●

KOPTISKA ORTODOXA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 2 860
Registrerade deltagare: 245
Församlingar: 20
Bildades: 1980

KOPTISKA ORTODOXA KYRKAN är en österländsk-ortodox kyrka med ursprung Egypten. Enligt traditionen är kyrkan grundad av evangelisten Markus omkring år 42 efter Kristus och är därmed en av de äldsta kristna kyrkorna i världen. Kyrkans liturgi är således en av de äldsta inom kristendomen. Kyrkan grundades i Alexandria som vid sidan om Jerusalem, Antiokia och Rom räknas som ett av de fyra äldsta kristna stiftet.

Från Alexandria spred sig kristendomen ut i Egypten och till andra länder i Afrika – bland annat till Etiopien och Eritrea. I dag är den koptisk-ortodoxa kyrkan den största i Mellanöstern, med omkring 15 – 20 miljoner medlemmar. Medlem-

marna i kyrkan kallas kopter, ett ord som kan härledas från grekiskans "aigyptos", som sedan den arabiska erövringen på 600-talet används för att referera till de kristna egyptierna. Koptiska kyrkan räknar sig själv som apostolisk genom sin grundare aposteln Markus, som också var den förste av de hundraarton koptiska patriarkerna som följt efter honom. Aposteln Markus var också den förste i en lång rad av koptiska martyrer. Under det bysantiska riket förföljdes den koptiska kyrkan och många kopter led martyrdöden. Kyrkans apostoliska legitimitet baseras inte bara på dess grundare, men också på kyrkans uthållighet i att hålla fast vid den sanna ortodoxa tron som tagits emot av aposteln Markus och hans efterträdare – de heliga fäderna. Kyrkans företrädare var pionjärer i den allegoriska och andliga bibeltolkningsmetoden, och ledande i försvaret av den ortodoxa tron. Påven Athanasios, den tjugonde påven av Alexandria, skrev den trosbekännelsen som alla kristna tror på (den Athanasianska trosbekännelsen).

Vad innebär den ortodoxa tron? Ordet "ortodox" betyder bokstavligen rätt lära eller rätt tillbedjan, och för den koptiska kyrkan innebär detta att hålla fast vid sin tro, den trinitariska tron. Med andra ord förkunnar kyrkan den heliga treenigheten: Fadern, Sonen och den Helige Ande; i en Gud. Kyrkan förvaltar och utför de sju sakramenten: dopet, myronsmörjelsen (konfirmationen), bikten, eukaristin (nattvarden), äktenskapet, prästadömet och smörjelsen av de sjuka.

Något som den kristna världen har att tacka den koptiska kyrkan för är dess monastiska arv. Klosterlivet startade i egyptiska vildmarken och S:t Antonios kloster (nära Röda Havet) från 400-talet e. Kr finns bevarat än i dag. Från Sinai-öknen spred sig sedan klosterlivet till Europa och resten av världen. Kyrkan är också välkänd för sina många helgon, sina asketiska präster och fromma lekmän. Kyrkan har frambringat många helgon genom tiderna och gör detsamma än i dag.

Gudstjänsten firas under ledning av en präst som assisteras av diakoner. Under gudstjänsten sjungs

hymner utan musik och rökelsen är ett viktigt inslag. Liksom i andra kyrkor ber kopter Fader vår, läser ur evangeliet och andra stycken ur Bibeln, samt reciterar den nicenska trosbekännelsen. Till nattvarden används syrat bröd som bakas i en speciell ugn som kallas Betlehem. Efter nattvarden lovprisar församlingen Gud. Kyrkan präglas av den alexandrinska teologin med dess starka betoning på Kristi gudom. Koptiska språket används som kyrkospråk.

Koptiska kyrkan i Sverige har fyra församlingar och ett antal mindre grupper i Sverige. Kyrkan leds av Biskop Anba Abakir som ansvarar för åtta präster och hundratals diakoner. Koptiska kyrkan är aktiv medlem i kyrkolivet i Sverige och har goda kontakter med Svenska kyrkan samt med andra kyrkor i Sverige, särskilt de syrisk-, etiopisk och eritreansk-ortodoxa kyrkorna. ●

MAKEDONISKA ORTODOXA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 3 051
Registrerade deltagare: 3 710
Församlingar: 2
Bildades: 1973

KRISTENDOMEN I MAKEDONIEN kan spåras tillbaka till aposteln Paulus missionärsresor under det första århundradet efter Kristus. Senare, under det bysantiska riket, etablerades biskopsdömet Justiniana Prima, som var det tredje i rangordning efter Rom och Konstantinopel. Utvecklingen fortsatte på 800-talet e. Kr. genom bröderna S:t Kyrillos och S:t Methodios, som översatte Bibeln till kyrkoslaviska som därmed resulterade i att fler människor, inte bara i Makedonien utan även långt utanför dess gränser, anslöt sig till den kristna tron. S:t Kliment och S:t Naum – som var elever till S:t Kyrillos och S:t Methodios – utvecklade det kyrilliska skriftspråket och bildade även det första slaviska universitetet i Ohrid. Makedoniska ortodoxa kyrkan har rötter från denna tid. På 1000-talet bildades Ohrids biskopsdöme som existerade fram till år 1767, då dess självständighet upphävdes och inkorporerades

i Konstantinopels patriarkat. Det gjordes ett flertal försök att återupprätta Ohrids biskopsdöme utan framgång. Förutsättningar för detta skapades dock efter andra världskrigets slut då det hölls ett antal kyrkfolkliga stormöten. År 1967, exakt 200 år efter dess upphävande, återupprättades Ohrids biskopsdöme slutligen, nu under namnet Makedoniska ortodoxa Kyrkan – Ohridska Arhiepiskopija.

Redan i samband med de första makedoniska invandrarnas bosättning i Sverige i slutet av 1950-talet, fanns det ett behov av att organisera kyrkoförsamlingar i Sverige. 1973 bildades de båda församlingarna i Göteborg och Malmö. I början hade dessa församlingar inga egna lokaler, utan gudstjänster hölls i kyrkor tillhörande Svenska kyrkan. År 1982 byggdes den första Makedoniska ortodoxa kyrkan i Göteborg. Församlingen i Malmö införskaffade 1985 ett hus som gjordes om till en provisorisk kyrka. 1997 förvärvade församlingen i Malmö en kommunal tomt på vilken den uppförde en ny kyrka. Församlingarna tillhör i dag, organisatoriskt, Makedoniska ortodoxa stiftet för Europa, som är under jurisdiktion av Makedoniska ortodoxa kyrkan.

Inom den Makedoniska ortodoxa kyrkan, utsägs tro på Gud genom trosbekännelsen. Gud som är en till sitt väsen, men har tre personer: Fadern, Sonen och den Heliga Anden. Därför kallas Gud även för Den heliga Treenigheten. Församlingarna erbjuder sina medlemmar de sju heliga sakramenten. Viktiga högtider är jul och påsk, men även andra helgdagar tillägnade olika helgon som kyrkan uppmärksammar. Inom kyrkan används den julianska kalendern för tideräkning.

Kyrkans vision är att värna om medlemmarnas andliga behov och därmed deras sociala och psykosociala hälsa och välmående. Strävan är att vara en öppen kyrka för alla, som på frivillig basis, oavsett etnisk, politisk eller någon annan tillhörighet, vill ansluta sig och leva i enlighet med den kristna ortodoxa värdegrunden. I dag pågår ett aktivt arbete vars syfte är att skapa en succession mellan första och andra generationens makedoniska invandrare

för att möjliggöra förutsättningar att fortsätta Makedoniska ortodoxa kyrkans tradition. ●

RUMÄNSKA ORTODOXA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 6 283
Registrerade deltagare: 606
Församlingar: 4
Bildades: 1971

RUMÄNSKA ORTODOXA KYRKAN är ett bysantiskt ortodoxt samfund med ett eget överhuvud (en autokefal kyrka) med apostoliskt ursprung. Med apostoliskt ursprung menas att man fick sin kristna lära direkt från en av Jesus Kristi lärjungar – Aposteln Andreas. Han är både Kyrkans och Rumäniens helgonbeskyddare. Rumänska ortodoxa kyrkan blev självständig år 1885 och år 1925 fick kyrkans överhuvud patriarkal status. I dag leds Rumänska Ortodoxa Kyrkan av Patriark Daniel och består av drygt 20 miljoner medlemmar i och utanför Rumänien.

Till Skandinavien började rumäner komma efter Andra världskriget och särskilt efter år 1950. Detta gjorde det möjligt att i november 1971 grunda den första rumänska ortodoxa församlingen i Sverige, med säte i Stockholm. Denna församling skulle då svara för verksamheten i hela Sverige och Skandinavien. Sedan grundades två församlingar till: en i Göteborg (för verksamhet i västra Sverige och Norge) och en i Malmö (för verksamheten i södra Sverige och Danmark). Kyrkan har fått trossamfundstatus efter beslut 2002 med följande benämning: Rumänska patriarkatet – Rumänska ortodoxa kyrkan i Sverige och Skandinavien. Kyrkan har sedan 2008 en biskop i Sverige med säte i Stockholm.

Rumänska ortodoxa kyrkans mest centrala lära är uppenbarelsen i den Heliga Skriften och den heliga traditionen: Inkarnationen; Korset och Uppståndelsen; Jungfru Maria som Gudaföderska (Theotokos); Läran om det Heliga Korset, helgon, relikier och ikoner; eskatologi och Guds Rike.

Den Heliga Liturgin med dess trefaldiga former – enligt Johannes Chrisostomos, Basileos den Store

och Gregorios, eller den förut helgade gåvornas Liturgi utgör centrum för Kyrkans sakramental liv. De sju sakramenten, särskilt dop, bikt, nattvard, vigsel och de sjukas smörjelse ger möjlighet till andlig gemenskap.

Gudstjänsterna som välsignelse för människans liv och hem är också mycket viktiga för ortodoxa troende. Inte minst gudstjänsterna för de döda: begravnings- och åminnelsegudstjänst och andra ceremonier är centrala i det ortodoxa kyrkolivet.

Rumänska ortodoxa kyrkan i Sverige och Skandinavien vill bistå sina medlemmar i deras sakramental och andliga behov och undervisa den nya generationen i trosfrågor. Kyrkan vill fostra barn, ungdomar och vuxna att man genom deltagande i gudstjänstliv och bön lär sig älska Gud och våra medmänniskor. Kyrkan tar hand om äldre människor, sjuka och frihetsberövade genom att besöka dem i hemmet, på vårdhem, sjukhus och fängelser. Kyrkan lär dem att integrering i det svenska samhället och social kompetens hjälper dem att lättare klara sig både i skolan, på jobbet och i andra situationer. Kyrkans föredöme är Jesus Kristus Frälsaren, som älskade människan till döden och som lärde att: "Älska era fiender och be för dem som förföljer er; då blir ni er himmelske Faders söner. Ty Han låter Sin sol gå upp över onda och goda och låter det regna över rättfärdiga och orättfärdiga." ●

RYSKA ORTODOXA KYRKAN I SVERIGE (MOSKVAPATRIARKATET)

Medlemmar: 1 470
Registrerade deltagare: 578
Församlingar: 5
Bildades: 1992

DEN RYSKA ORTODOXA KYRKAN med centrum i Moskva är världens största bysantisk-ortodoxa kyrka med över 150 miljoner bekännare. Kyrkan räknar sitt grundande till år 988, då storfursten Vladimir av Kiev och hela hans folk lät döpa sig. Denna händelse räknas som "Rysslands kristnande" och den ryska ortodoxa kyrkan firade alltså sitt 1000-årsjubileum år 1988. Dess nuvarande överhu-

vud är Kirill som bär titeln patriark av Moskva och hela Ryssland.

Moskvapatriarkatets moderna historia i Sverige kan härledas till de politiska förändringarna i Ryssland och den rysk-ortodoxa kyrkans ökade frihet under 1980-talet som väckte drömmar hos ortodoxa med rötter i Ryssland, Vitryssland och Ukraina att återknyta förbindelserna med hemlandets kyrka. Man beslöt att 1992 grunda den Helige Sergij rysk-ortodoxa församling i Stockholm och den 10 oktober 1996 beslöt den Ryska Ortodoxa Kyrkans heliga synod att uppta församlingen i Moskva-patriarkatets jurisdiktion.

Kyrkan vänder sig framförallt till den ryskspråkiga gruppen i Sverige av ortodox bekännelse som idag uppgår till ungefär 20 000 personer.

Till den verksamhet kyrkan erbjuder hör under visning i form av söndagsskola och ikonmålarskola, sommarläger för barn och ungdom, kyrkliga och traditionella högtider såsom jul- och påskfirande, julmarknader och utställningar.

Kyrkan anordnar också föreläsningar med syfte att sprida det kristna budskapet och främja ortodox bildning. Trossamfundet har för närvarande fem församlingar (Stockholm, Göteborg, Uppsala Västerås och Umeå) och även gudstjänstverksamhet på andra orter (Karlstad, Gävle och Luleå). ●

RYSK-ORTODOXA KYRKAN (EKUMENISKA PATRIARKATET I KONSTANTINOPEL)

Medlemmar: 900
Registrerade deltagare: 2 560
Församlingar: 1
Bildades: 1617

KRISTI FÖRKLARINGS ORTODOXA KYRKA är belägen i Stockholms norra innerstad, på Birger Jarlsgatan 98. Det sexvåningshus i vilket den befinner sig har ingenting kyrkligt i sin arkitektur. Men man behöver bara träda över tröskeln och gå nerför de få trappstegen, så tystnar gatularmet och man befinner sig i en trivsamt ortodox huskyrka. Den är inte stor, men gör ett ljus och vackert intryck.

Ikonostasen har bara en ikonrad och är utförd med gracila sniderier, väggarna är i gul och rosa konstmarmor och ljuset strömmar ner från det matta glastaket. Allting i kyrkan bidrar till ett intryck av frid och glädje.

Kyrkan befinner sig på sin nuvarande plats sedan 1907, men dess historia är mycket äldre; den hänför sig till början av 1600-talet. Kristi Förklarings ortodoxa kyrka är den äldsta av de ryska kyrkorna utanför Ryssland och församlingen är Sveriges första icke-lutherska församling efter reformationen.

Ryska kyrkan i Stockholm börjar sin historia 1617, i samband med fredsfördraget i Stolbova mellan Sverige och Ryssland. Vid detta år erhöLL de ryska köpmännen i Stockholm och Viborg rätten att fritt få hålla sina gudstjänster enligt sin egen tro. Till en början höll man gudstjänst i den ryska handelsgård som låg på Brunnsgård i Gamla Stan. År 1641 byggdes en ny handelsgård på Södermalm, strax söder om Slussen, på den plats framför Stadsmuseum som än i dag bär namnet "Ryssgården". Under den första tiden fanns ingen speciell kyrkolokal i Ryssgården, utan gudstjänsterna hölls i ett av magasinerna, som då kallades för "bönehuset". Präst sändes till Stockholm av Novgorods ärkebiskop under den tid köpmännen uppehöll sig här. Den förste som är känd till namnet var prästen Emelian, som kom från Novgorod i juli 1651.

Kristi Förklarings ortodoxa kyrka är språkligt, kulturellt och religiöst sett en rysk-ortodox kyrka, men den är inte underställd den rysk-ortodoxe patriarken i Moskva. Istället står kyrkan sedan 1930-talet under den Ekumeniska Patriarken i Konstantinopel.

Kristi Förklarings ortodoxa kyrka räknar i dag med att man har ungefär 1 500 fasta medlemmar och ytterligare ett par tusen som tar del i kyrkans verksamhet. Kyrkan betjänas av en heltidsanställd präst och ytterligare några ideellt engagerade. Förutom församlingen i Stockholm finns verksamma grupper i Uppsala, Örebro, Linköping, Borås, Lund, Överkalix och Göteborg. ●

SERBISK-ORTODOXA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 5 269
Registrerade deltagare: 16 887
Församlingar: 8
Bildades: 1971

SERBISK-ORTODOXA KYRKAN är en av de självständiga ortodoxa lokalkyrkorna, som ingår i den världsvida gemenskapen av kanoniska ortodoxa kyrkor, med vilka hon har eukaristisk, dogmatisk och kanonisk enhet, och med vilka hon gemensamt utgör den Ortodoxa kyrkan. Den bysantinska missionen på Balkan ledde till det serbiska folkets kristnande, från 600-talet och framåt. Organisationsrikt ingick man i Ärkebiskopsdömet av Ohrid. Genom helige Savas (Rastko Nemanjich) försorg fick de kristna serberna sin autokefali, det vill säga fullständiga kyrkliga självständighet. Helige Sava vigdes 1219 av Konstantinopels patriark, Emmanuel I, till "ärkebiskop av de serbiska och de havsnära länderna". Samtidigt uppstod den Serbiska kyrkan som ett självständigt ärkebiskopsdöme. Vid kyrkomötet i Skopje 1346 upphöjdes den Serbiska kyrkan till ett patriarkat. Kyrkans huvudsäte var vid den tiden klostret Pech (Kosovo). Nya stift och metropolitidömen grundades.

Den långa ottomanska ockupationen (1459-1912) innebar en svår prövning för kyrkan. Patriarkatet liksom kyrkans självständighet upphävdes under vissa perioder. Kyrkans centrum kom att flyttas från Pech till Sremski Karlovci (Karlowitz). I samband med bildandet av Konungariket Jugoslavien, efter Första världskriget, konsoliderades den Serbiska Ortodoxa kyrkan och fick 1920 sitt säte i Belgrad. Kyrkan erkändes då officiellt av Konstantinopels patriarkat.

Stora grupper serber kom till Sverige som arbetskraftsinvandrare under slutet av 1960-talet. Den första serbisk-ortodoxa församlingen, Helige Nikolaos, grundas i Västerås 1971. Strax därefter grundas församlingar i Stockholm, Göteborg och Malmö, samt andra i södra delen av Sverige. I början stod de serbiska församlingarna i Sverige under det Serbiska stiftet för västra Europa. 1990 blev Do-

sitej Motika vigd som den förste biskopen för det nygrundade stiftet för Storbritannien och Skandinavien. Hans säte blir den nybyggda S:t Savas katedral i Stockholm. Tre svenskspråkiga församlingar finns inom stiftet, liksom två kloster. Biskopen har numera sitt residens i klostret i Smedjeryd. Under 1990-talet utökas antalet serber i Sverige avsevärt, till följd av kriget på Balkan, vilket även ökade kyrkans medlemsstatistik.

Kyrkans primära verksamhet är hennes gudstjänster, där den Gudomliga liturgin (kyrkans huvudgudstjänst) är själva navet. Genom liturgins Guda-mänskliga interaktion, och människans möte med Gud, tidens och rummets med evigheten, förstår man bäst den ortodoxa kristna identiteten. Människan är primärt en liturgisk varelse, som framför skapelsen till Gud, och såsom Guds avbild, ikon, avspeglar Guds närvaro och verksamhet i världen. Främst avtecknas detta ikoniskt i den liturgifirande församlingens samling runt sin biskop, ikonen av Kristus – den ene som samlar förenar de många.

Serbisk ortodoxa kyrkan i Sverige har idag 13 präster. Kyrkan bedriver andlig och diakonal verksamhet bland utsatta grupper, såsom flyktingar, sjuka, fängslade. Barn- och ungdomsverksamhet bedrivs, bland annat i form av trosundervisning och kulturell verksamhet. De flesta församlingar har kyrkokörverksamhet och anordnar kulturella evenemang. Prästerskapet har som ambition att besöka varje familj i sin församling ett par gånger per år: i samband med den Stora fastan (före Påsk) och i samband med slava, familjens beskyddarhelgon. Det sistnämnda är unikt för Serbisk-ortodoxa kyrkan, att varje familj har ett beskyddande familjehelgon, som oftast går i arv från generation till generation, liksom det böneritual man använder i samband med den Heliges festdag. ●

SVENSKA ORTODOXA PROSTERIET

Medlemmar: 1 181
Registrerade deltagare: 935
Församlingar: 3
Bildades: 1976

SVENSKA ORTODOXA PROSTERIET är ett svenskspråkigt ortodoxt samfund som i kanoniskt hänseende är underställt serbisk-ortodoxa kyrkan och som fått en begränsad självständighet under Biskop Dositej. Prosteriet består för närvarande av två församlingar: Heliga Demetrios Ortodoxa församling och Heliga Maria Magdalena Ortodoxa Församling. Därtill kommer att Heliga treenighetens kloster organisatoriskt står i gemenskap med Prosteriet. I Prosteriet verkar för närvarande tre präster. Målsättningen för Svenska ortodoxa prosteriet är att bereda ortodoxa troende i Sverige möjlighet att utöva sin tro på det språk som är naturligt för dem.

Efter framställan och samtal med den dåvarande serbisk-ortodoxe biskopen, Lavrentije, angående de svenskspråkiga församlingarnas speciella förutsättningar och problem, utfärdade biskopen ett dekret där han gav sin välsignelse att Svenska ortodoxa prosteriet grundades inom hans stift, och att kanoniska ortodoxa församlingar med samma inriktning efter skulle kunna bli en del av detta. Dekretet skrevs i april 1976. Det konstituerande sammanträdet val till styrelsen (Prosterirådet) skedde i september samma år.

Ärkeprästen Christofer Klasson blev först utnämnd Prost av Biskop Lavrentije, och han förvaltade det ämbetet från 8 april 1976 och till dess Prosteriet efter omröstning i dess råd på tillskyndan av fader Christofer, framställde en förfrågan hos nuvarande biskop Dositej om möjligheten att utnämna prästen Gabriel Askefur till Prost från 1 januari 1994. Med biskopens välsignelse blev så fallet.

En ortodox kristen kyrka skall verka i Kristi och apostlarnas efterföljd. Detta betyder att alla de biskopar som apostlarna installerade – och alla efter dem – har till uppgift att gå ut och göra alla de som skapats till Guds avbilder, till Kristi lärjungar. Detta

skall ske genom att dop i den Heliga Treenighetens namn, Fader och Son och Helig Ande, samt att lära de döpta att hålla de löften som Kristus anbefallt. Dessutom att förvalta hela det ortodoxa arvet, Traditionen, så att inga avvikande tolkningar eller mönster smyger sig in, som skapar ett självförhållande hos utövarna.

Den mest centrala delen av kyrkans liv är den Gudomliga Liturgin, där de troende gemensamt lovprisar den Treenige Guden i bön. Den kan vara läst eller sjungen, och det är också då som de troende får del av Eukaristin (nattvarden). Eukaristin är Kristi Lekamen och Blod, vilket är den mest påtagliga förening med Kristus – då Kyrkan i verklig mening är Kristi Kropp. ●

SYRISK-ORTODOXA PATRIARKATETS STÄLL- FÖRETRÄDARSKAP I SVERIGE

Medlemmar: 16 301
Registrerade deltagare: 8 733
Församlingar: 22
Bildades: 1974

SYRISK-ORTODOXA PATRIARKATETS ställföreträdarskap i Sverige är ett av de två syrisk-ortodoxa stiftet i Sverige och har tjugotvå församlingar över hela landet. Stiftet har en ärkebiskop som sitt överhuvud och tjugo präster som tjänar de troende. Medlemmarna i denna kyrka kallar sig för syrisk-ortodoxa eller syrianer.

Syrisk-ortodoxa kyrkan har funnits i Sverige sedan 1970-talet med säte och centrum i Södertälje. Den syrisk-ortodoxa kyrkan grundades av aposteln Petrus år 37 i staden Antiokia och anses vara den första kristna kyrkan som grundades efter kyrkan i Jerusalem. På grund av religiös och politisk förföljelse har syrianerna varit tvungna att fly från sina forna hemländer Turkiet, Syrien, Libanon och Irak. Detta ledde slutligen till att syrianerna kom till Sverige och att det än i dag invandrar syrianer från Irak, Syrien och Libanon. I början av 1990-talet beslöt den heliga synoden inom syrisk-ortodoxa kyrkan att dela upp Sverige i två stift som båda leds

av varsin ärkebiskop.

Syrisk-ortodoxa kyrkan bekänner tre heliga eumeniska kyrkomöten: Nicaea år 325, Konstantinopel år 381 och Efesos år 431. Den syrisk-ortodoxa kyrkan bekänner sig således till den nicensk-konstantinopolitanska trosbekännelsen från 381. Vad gäller sakrament bekänner och praktiserar kyrkan sju heliga handlingar: dopet, konfirmationen (smörjelse med helig olja), nattvarden, bikten, prästerskapet, äktenskapet och de sjukas smörjelse. De kyrkofäder som verkat inom kyrkan är kända för sin stora dikt- och författarkonst och var de första att införa kvinnokörer i kyrkan på 300-talet. Den syrisk-ortodoxa kyrkan tillhör den orientalisk-ortodoxa kyrkofamiljen och har en god relation till andra kristna kyrkor, inte minst de bysantinska ortodoxa kyrkorna och den Romersk-katolska kyrkan.

Firandet av den heliga nattvarden är centrum för kyrkans och de troendes liv. Då tar de troende emot Vår Herres Jesu Kristi kropp och blod till syndernas förlåtelse och det eviga livet. Att leva som kristen ortodox innefattar också ett liv i bön, fasta och kärlek till Gud och sin nästa. En mycket central lära är att leva ut sin tro i handling och inte bara bekänna den i ord. De troende finner sin vägledning och fördjupar sin tro genom att läsa den Heliga Bibeln och kyrkofädernas skrifter.

Den syrisk-ortodoxa kyrkan vill arbeta för ett Sverige där demokrati, rättvisa och frihet präglar samhället. Kyrkan ser det som en självklarhet att alla individer har lika rättigheter och skyldigheter i vårt samhälle och vill bidra till en positiv samhällsutveckling genom att vi uppfostrar och undervisar våra barn och ungdomar till att vara goda medborgare i Sverige. Det land som har tagit emot oss som sina söner och döttrar. ●

SYRISK-ORTODOXA ÄRKESTIFTET AV SVERIGE OCH ÖVRIGA SKANDINAVIEN

Medlemmar: 11 550
Registrerade deltagare: 9 415
Församlingar: 24
Bildades: 1974

SYRISK-ORTODOXA KYRKAN är en orientalisk-ortodox kyrka med uppemot två och en halv miljoner medlemmar världen över. Patriarken Hans Helighet Moran Mor Ignatios Afrem II Karim är kyrkans överhuvud. Kyrkan har sina rötter i vad som kallas Antakia – i dagens södra Turkiet – och grundades år 37 efter Kristus av aposteln Petrus. Petrus blev också stadens första biskop. På grund av förföljelse och svåra omständigheter har det patriarkala sätet flyttats flera gånger. 1932 tvingades den dåvarande patriarken att flytta från Turkiet till Syrien där man i dag har sitt säte i Damaskus. Många av den syrisk-ortodoxa kyrkans medlemmar finns i dag i Indien och härleder sitt ursprung till aposteln Tomas mission i Indien.

På grund av förföljelse har många syrisk-ortodoxa kristna från Mellanöstern emigrerat till Europa, Syd- och Nordamerika och Australien. De första syrisk-ortodoxa kom till Sverige år 1967, en grupp på tvåhundra personer från Libanon. Ärkestiftet av Skandinavien och England bildades 1974 i samband med invandringen av assyrier och syriar och en biskop utsågs. Biskop Abdulahad Shabo efterträdde denne år 1987. 1990 delades stiftet i två geografiska delar och ärkestiftet för Sverige och övriga Skandinavien bildades under ledning av Julios Abdulahad Shabo. Sedan dess har han tjänat som biskop för ärkestiftet. 1996 vigdes ytterligare en biskop, som fick namnet Syrisk-ortodoxa ställföreträdarskapet av Sverige (se föregående sida). 2002 bildades ärkestiftets ungdomsorganisation SOUF (Syrisk Ortodoxa Ungdoms Förbundet) som har cirka 3 000 medlemmar fördelade i sexton lokalföreningar. Syrisk-ortodoxa ärkestiftet i Sverige består av tjugofyra församlingar i framförallt Mellan- och Sydsverige. Många av den syrisk-ortodoxa kyrkans bekännare som befinner sig i norra Sverige är ännu

inte registrerade.

Kyrkan är himmelriket på jorden enligt ortodox kristen tro. Himlen är inte bara något som finns efter döden. Genom liturgi, gudstjänst och bön stiger de troende in i himlen redan på jorden. Kyrkan är större än medlemsregistren och innefattar helgon, martyrer, profeter, apostlar och de troende som insomnat. Kyrkan lever genom jungfru Maria, Guds moders och helgonens förbön och kyrkan fullkomnas i Eukaristin, nattvarden. Den gudomliga liturgin som firas varje söndag i alla syrisk-ortodoxa kyrkor är kyrkans mittpunkt. I liturgin som firas på en dialekt av det språk Jesus talade tar de troende emot Kristi kropp och blod och blir också Kristi kropp genom att ta emot varandra i gudstjänsten som bröder och systrar. Påskan är den största högtiden följt av firandet av Kristi födelse. Fasta förenat med gåvor till de fattiga och daglig bön är centrala delar av kyrkans liv.

Syrisk-ortodoxa ärkestiftets vision är att leva den frid och fred som uppfyller Kyrkan genom Kristus. Denna vision implementeras i de lokala församlingarna genom sociala aktiviteter för kyrkans medlemmar, unga som gamla. Syrisk-ortodoxa ärkestiftet ser sig som en del av samhället och strävar efter ett samhälle där alla tar ett aktivt ansvar genom engagemang i det civila samhället. Ärkestiftet strävar också att bygga goda relationer till andra kristna kyrkor i Sverige som bygger på ömsesidig respekt och förståelse och till alla andra organisationer och samfund av god vilja. ●

ÖSTERNAS ASSYRISKA KYRKA I SVERIGE

Medlemmar: 7 399
Registrerade deltagare: 0
Församlingar: 6
Bildades: 1980

ÖSTERNAS ASSYRISKA KYRKA bildades i Mesopotamien (nuvarande Irak) i mitten av första århundradet efter Kristus. Kyrkan grundades av aposteln Thomas på hans väg mot Indien och hans efterträdare S:t Mari och S:t Addai i Nisibis och Urfa i nu-

varande Turkiet. ÖAK är i dag en mindre kyrka om man ser globalt, med ungefär 400 000 bekännare. Historiskt sett har dock kyrkan var mycket stor, vida spridd och inflytelserik. Under dess storhetstid på 1200-talet sträckte sig samfundet från Kina i öst till Medelhavet i väst. Dess dåvarande ledare, med säte i Bagdad, var överhuvud för 250 biskopar och miljoner troende. Kyrkan kom dock att raseras när härföraren från Samarkand, Timur Lenk, erövrade Främre Orienten på 1300-talet.

Traditionellt tillhör kyrkan den österländska-ortodoxa grenen av kristendomen och använder fortfarande det arameiska språket som liturgiskt språk. Kyrkans tro är grundad på Bibeln och Fädernas tradition. Den Heliga treenighetens lära, Fadern, Sonen och den Helige ande, är central i kyrkans tro. Kyrkan tror på Jesus Kristus som världens frälsare, Guds son, sann Gud, sann människa i en enda person. Kyrkan har sju sakrament som förvaltas av prästerskapet. ÖAK accepterar de två första ekumeniska koncilierna och biskop Nestorius kristologi.

Kyrkans patriark är i dag Hans Helighet Mar Gewargis III Sliwa med säte i Erbil – Irak. Kyrkan har också biskopssäten i Bagdad, Indien, Australien, Kanada och Europa. Biskopen i Europa (Mar Odisho Orahim) har sitt säte i Stockholm. De första medlemmarna av Österns assyriska kyrka kom till Sverige 1967 och den första prästen anlände 1976. I dag har kyrkan i Sverige fem präster. Flertalet av ÖAK:s medlemmar har sina rötter i Irak.

I Sverige har Österns assyriska kyrka – vars fullständiga nämn är Österns apostoliska och katolska assyriska kyrka i Sverige – församlingar i Stockholm, Jönköping, Göteborg, Skövde, Linköping och Tibro. Kyrkan är medlem i Kyrkornas Världsråd sedan 1948 och i Sveriges Kristna Råd. ●

Synagogan i Norrköping invigdes 1858.

ÖVRIGA SAMFUND

De övriga samfunden är en kategori som innehåller sex samfund – sinsemellan väldigt olika. Här återfinns två kristna samfund: den Romersk-katolska kyrkan och den Anglikanska kyrkan i Sverige. Utöver dessa två sorterar här fyra religiösa paraplyorganisationer: Judiska centralrådet (samarbetsorgan för judiska församlingar), Sveriges buddhistiska samarbetsråd (sammanslutning av självständiga buddhistiska organisationer), Mandeiska sabeiska samfundet (förbund för mandeiska religiösa föreningar) samt – sedan 2015 – Alevitiska riksförbundet.

ALEVITISKA RIKSFÖRBUNDET

Medlemmar: 3 577
Registrerade deltagare: 614
Församlingar: 6
Grundades: 2008

STARTPUNKTEN FÖR DEN ORGANISERADE alevitiska tros gemenskapen i Sverige skedde 1995 i och med öppnandet av Kulturcentrum för aleviterna i Sverige. Från denna tid började det växa fram lokala alevitiska föreningar runtom i landet. Dessa gick samman och bildade det Alevitiska riksförbundet (ARF) år 2008. Lokala föreningar finns idag i Stockholm, Uppsala, Dalarna (Borlänge), Halmstad, Malmö och Göteborg. I Sverige uppskattas att ca trettontusen personer som har sin bakgrund i alevismen. ARF räknar med att ungefär en fjärdedel av Sveriges aleviter är organiserade i riksförbundet.

Ursprungsområdet för ARFs medlemmar finns i Anatolien och Turkiet med en utbredning österut mot Iran, Irak och Syrien samt norrut mot Balkanländerna. Det finns aleviter bland olika etniska grupper: zazaer, turkar, kurder och araber. I Turkiet bor det cirka tjugo miljoner aleviter. I Europa räknar man med att det finns uppemot en och en halv miljon aleviter.

De troende kallar sig Alevi, Kizilbash eller Bektashi och betraktar sig som självständig religiös grupp som sätter människan i centrum. Alevitisk tro bygger på att människan och naturen (universum) är en helhet och tron att Gud är en samling av dessa. Gud kallas Hak i Alevismen, vilket även betyder rättvisa.

Inom den alevitiska religionen tänker man sig att all materia – även människor – växlar mellan olika lägen, vilket representeras av de fyra elementen luft, vatten, eld och jord. Elden (energin) är den drivande kraften. Aleviterna tror inte på paradiset. När en person dör, dör kroppen men inte själen. Själen är en energi som vandrar genom de fyra elementen genom inkarnationen tills du blir ”den mogna människan”. Då blir du ett med ljuset och energin.

Alevitisk religionsutövning grundar sig på frivil-

lighet och samtycke (rizalik) som är en viktig del. Utan samtycke existerar inte tron. Från då du föds och tills din själ lämnar kroppen har du en plikt att begära samtycke till de religiösa aktiviteter som du ska utföra. Samtycket ska även fås från samtliga som är delaktiga i ceremonin/aktiviteten. Om det finns oklarheter (konflikter) mellan deltagarna måste det lösas innan ceremonin kan börja. Även de religiösa ledarna är förpliktigade att inhämta medgivande från deltagarna innan de påbörjar en religiös ceremoni. Även i det dagliga livet ska samtycke inhämtas/begäras.

Aleviternas gudstjänst kallas Cem (uttalas ”djem”) vilket översätts till ”enhet” eller ”församling”. Cem leds av heliga män (dede) eller kvinnor (ana) som antingen ärvt sin status/roll eller blivit valda. Förutom att fungera som gudstjänst är Cem-ceremonin en plats för kollektiv botgörelse där församlingen skall stå till svars för sina gärningar. Vid ceremonierna så skanderas religiös poesi, man sjunger alevitiska sånger – och dansar (semah). Semah är aleviternas traditionella och rituella dans och betraktas som en slags bön. Dansen ackompanjeras av sång från gudstjänstdeltagarna och att ceremoniledaren spelar ett traditionellt stränginstrument som kallas baghlama/saz. Sångerna har varit en viktig förmedlare av den alevitiska religionen genom tiderna då tron bygger till största delen på muntlig tradition.

Aleviternas heliga dag är torsdag. Varje alevit tänker då ett ljus på kvällen i sina hem, i ett cemlokal (Cemevi), eller där de befinner sig. Ljuset symboliserar övergången från mörkret till upplysningen och uppdragandet av sanningen.

Ordet alevit betyder ”ljus” eller ”att flamma”. ●

ANGLIKANSKA KYRKAN I SVERIGE

DIOCESE IN EUROPE
THE CHURCH
OF ENGLAND

Medlemmar: 433
Registrerade deltagare: 2 993
Församlingar: 2
Bildades: 1747

CHURCH OF ENGLAND BILDADES år 1534 då England skildes från Romersk-katolska Kyrkan. Från England nådde sedan kyrkan de brittiska kolonierna och andra länder i världen. Så småningom blev dotterkyrkorna oberoende, men förenade med Church of England i den Anglikanska kyrkogemenskapen. I denna gemenskap är ärkebiskopen av Canterbury den högste ledaren. I dag finns det ungefär 80 miljoner anglikaner i världen. De följer en medelväg mellan katolskt och protestantiskt religionsutövande.

Anglikanska kyrkan i Sverige grundades 1747. Brittiska affärsmän fick då lov från kung Fredrik I att fira gudstjänst på engelska enligt Anglikanska kyrkans liturgi och praktik samt att bygga egna kyrkor. Den första församlingen bildades genom donation av den skotskfödde göteborgsköpmannen Colin Campbell.

I dag finns det två församlingar i Sverige. En i Stockholm (S:t Peter & S:t Sigfrids) och en i Göteborg (S:t Andrews). Församlingarna tillhör Church of Englands europastift och det nordiska och baltiska kontraktet med församlingar i Norge, Sverige, Danmark, Island, Finland, Estland och Lettland. Anglikanska Kyrkan i Sverige betjänar ungefär 3 500 personer.

Förhållandet mellan Church of England och Svenska kyrkan har alltid varit bra. 1996 skrev de Anglikanska kyrkorna på de Brittiska Öarna och lutherska kyrkor i de nordiska och baltiska länderna under den så kallade Borgå-överenskommelsen. I Borgå-överenskommelsen erkänner dessa kyrkor sig som tillhörande ”Jesu Kristi ena, heliga, allmänliga och apostoliska kyrka och i sanning delaktiga i hela Guds folks apostoliska uppdrag” samt att kyrkorna förpliktar sig ”att dela ett gemensamt liv i uppdrag och tjänst, att be för och med varandra och att dela våra resurser”. Man skall enligt denna överenskommelse också ”välkomna utlandsför-

samlingar i de inhemska kyrkornas liv, för att ömsesidigt berika varandra”. Som sådana ”utlandsförsamlingar” åtnjuter de Anglikanska församlingarna i Stockholm och Göteborg samarbete med och hjälp från Svenska kyrkan.

I början var medlemskap i den Anglikanska kyrkan i Sverige begränsat till dem som var av brittisk nationalitet eller hade familjeförbindelse med Storbritannien. Sedan andra världskriget har detta ändrats och kyrkan välkomnar i dag alla som medlemmar – alla som vill fira gudstjänst i kyrkan. Kyrkan samlar engelskspråkiga från jordens alla hörn, men även många som inte har engelska som modersmål, såsom flyktingar, studenter och turister.

Kyrkans församlingar firar gudstjänst på engelska varje söndag och erbjuder dop, vigsel och begravning på engelska även för dem som inte tillhör kyrkan.

Ärkebiskopen William Temple (1881-1944) skrev ”Kyrkan är det enda samhället som existerar till förmån för icke-medlemmar.” Därför har Anglikanska Kyrkan ingen exakt definition för medlemskap. Alla är välkomna, ingen betalar medlemsavgift. ●

JUDISKA CENTRALRÅDET I SVERIGE

Medlemmar: 5 987
Registrerade deltagare: 2 315
Församlingar: 4
Bildades: 1953

JUDISKA CENTRALRÅDET (JC) bildades den 29 november 1953 av de mosaiska församlingarna i Stockholm, Göteborg, Malmö och Norrköping. Årliga överläggningar mellan församlingarna förekom redan ett antal år innan det officiella konstituerandet. JC är i dag en sammanslutning av de judiska församlingarna i Sverige, vilka har till syfte att möjliggöra ett judiskt liv i de lokala upptagningsområdena. Sedan år 2002 är JC registrerat som trossamfund. JC:s uppdrag i dag är – förutom att främja judendomen lokalt – också att på nationell nivå initiera, driva och bevaka frågor av betydelse för den judiska, nationella minoriteten och juden-

heten i Sverige.

Den judiska närvaron i Sverige går tillbaka långt i tiden. Redan 1557 hittar man ett judiskt namn bland de läkare som är verksamma vid Gustavs Vasas hov. 1681 låter två judiska familjer från Holland döpa sig i Stockholm. Det är dock först mot slutet av 1700-talet som judar tilläts bosätta sig i Sverige utan att först konvertera till kristendomen. Den förste att göra detta är stämpel- och sigillgravören Aaron Isaac. Han grundar sedan den första judiska församlingen i Stockholm. Under åren från 1782 upprättar den svenska riksdagen det så kallade ”Judereglementet” som begränsade vad judar fick göra och var de fick bo. Den judiska församlingen ges också vid denna tid tillstånd att bygga en synagoga i Stockholm och i tre andra städer. Församlingar bildas sedan i Göteborg, Norrköping och Karlskrona. 1815 upphävs judereglementet och 1870 får judarna i Sverige fullständiga medborgerliga rättigheter. 1871 bildas församlingen i Malmö. Den judiska gruppen erhåller genom riksdagsbeslut status som nationell minoritet år 1999.

Att vara jude är ett sätt att leva och judendomen ett sätt att se världen. Ett citat ur tredje Moseboken är centralt i judendomen: ”Du skall inte hysa hat till Din broder i Ditt hjärta, Du skall älska Din nästa som Dig själv”. Tron på att det finns en Gud och en mänsklighet – inför Gud är alla människor likvärdiga – är andra viktiga grundpelare i den judiska tron. Grundläggande är också tron på judarnas historiska uppgift som Guds vittnen och spridare av Hans förkunnelse och bud. Det är endast i den bemärkelsen som judarna är ”det utvalda folket”.

En stor del av judendomen kretsar kring livscykeln. Här återfinns vi riter som Brit Mila (manlig omskärelse), namngivning, Bar Mitsva/ Bat Mitsva (det tillfälle i livet då pojkar och flickor uppnår den religiösa myndighetsåldern) samt vigsel, skilsmässa och begravning. En annan central del är givetvis högtiderna varav de mest centrala är shabbat (sabbat; firas varje lördag), jom kipur (försoningsdagen), chanuka (tempelinvigningsfesten), pesach (påsk) och sukot (lövhuddofesten).

JC har en vision att alla som uppfyller kriterierna för att bli medlemmar i en judisk församling också blir det och att en stark judisk gemenskap ska trygga en judisk framtid i Sverige. Målsättningen är att den judiska gruppen ska vara väl integrerad i det svenska samhället utan att assimileras. Verksamheten bedrivs i de lokala judiska församlingarna i Stockholm, Göteborg, Malmö och Helsingborg. JC uppskattar att antalet judar uppgår till cirka 20 000 (enligt den judiska lagens definition) varav ca 6 000 är medlemmar i de judiska församlingarna i Sverige. ●

MANDEISKA SIBEISKA SAMFUNDET I SVERIGE

Medlemmar: 4 856
Registrerade deltagare: 2 123
Antal föreningar: 9
Bildades: 2001

DET MANDEISKA SIBEISKA SAMFUNDET är ett trossamfund som samlar mandéer bosatta i Sverige. Mandéerna är en folkgrupp med gemensam religion, språk, kultur och historia vars rötter man hittar i nuvarande Irak och Iran. Mandéerna ser sig som arvtogare och efterföljare till Johannes Döparen som man betraktar som sin viktigaste förkunnare och den siste profeten. Innan Johannes fanns det tre profeter: Adam, Set och Sem. Även andra bibliska gestalter förekommer i den mandeiska tron men mandéer ser sig inte som kristna och det är fel att – som kristna missionärer gjort under historien – kalla dem för ”Johanneskristna”. Mandéernas liturgiska språk är östarameiska och deras heliga skrifter Ginza Raba (”Den Stora Skatten”) och Drasa d-Yahia (Johannesboken) är skrivna på detta språk.

Den viktigaste mandeiska religiösa traditionen är dopet. Domet skall upprepas många gånger under en livstid och måste ske i rinnande vatten. Domet hos mandéerna har samma innebörd som i kristendomen vilket innebär bättring till syndernas förlåtelse och Guds frälsning. Den döpte individen behandlas efter dopet som sin moders tillhörighet

och får ett religiöst namn (kallas Melwasha). Mandé kan bara den vara som är barn till en mandeisk far och en mandeisk mor. Att inträda i mandeismen om man har en annan bakgrund är omöjligt.

Beteckningen som mandéer använder om sig själva ("sabé-mandé") betyder "den döpta människan som är lärd av all gudomlig kunskap". Mandéerna tror på en enda allsmäktig Gud – den evige, ljusets helige härskare. Gud välsignade de första människorna (Adam och Eva) och lärde dem de gudomliga kunskaperna om livets skapelse. Den mandeiska religionen har av forskare beskrivits som en gnostisk och dualistisk religion. Inom mandeismen ser man således att världen präglas av konflikt mellan mörkret, synden och materiens värld (Almi Ed Hushukha) och den ljusa, andliga och gudomliga världen (Almi Ed Nohura). Symbolen för den mandeiska religionen är två korsade stavar, insvepta i silkestyg – en så kallad "drafsa". Det vita silkestyget symboliserar ljus, renhet och helighet och de korsade stavarna det fullkomnade.

I mandéernas livsfilosofi finns en uttalad respekt för allt levande som är skapat av Gud. Det finns också ett motstånd mot maktbegär, krig och all slags våld mot människor, djur och natur.

Mandéernas ursprungsområde är Irak och Iran men på grund av de senaste årens krig och oroligheter har majoriteten av världens mandéer flytt till andra länder i världen. Det totala antalet mandéer i världen uppskattas till cirka 50 000 personer – endast omkring 20 procent av dessa bor i dag i Irak och Iran.

Mellan 6 000 och 9 000 mandéer bor i dag i Sverige, vilket är den största mandeiska gruppen utanför Mellanöstern. Mandéerna i Sverige är organiserade i ett antal kulturella föreningar och religiösa församlingar som samlas i ett trossamfund: Mandeiska sabeiska samfundet. MSS arbetar aktivt för att främja det mandeiska folkets utveckling och värnar om mandéernas enighet och sämja. Samfundet vill verka långsiktigt och bedriver gudstjänst, undervisning och sjuvård för sina medlemmar. Ett tiotal mandeiska präster är aktiva inom MSS. ●

ROMERSK-KATOLSKA KYRKAN I SVERIGE

Medlemmar: 113 053
Registrerade deltagare: 0
Församlingar: 40
Bildades: 1953

KATOLSKA KYRKAN har ca 1,2 miljarder medlemmar i hela världen, i Sverige finns drygt 100 000 registrerade. Gudstjänst firas på omkring 130 orter i landet och det finns över 40 församlingar, en siffra som stiger år för år. En särskild grupp utgörs av ca 20 miljoner orientaliska katoliker, uppdelade på ett tjugotal olika riter främst i Mellanöstern. Dessa är kyrkor som på olika sätt tidigare stått utan kontakt med biskopen av Rom (påven) men som återknutit kontakten, erkänner påvens primat och godkänner de katolska koncilierna. De är katoliker, men inte romerska katoliker – de har egna riter och en annan kanon (lag). Samfundsnamnet Romersk-katolska kyrkan är därför missvisande. I Sverige finns sju av de orientaliska riterna representerade och de står formellt under den romerska biskopen men har en egen biskopsvikarie och egna nationella sjelasörjare.

Katolska kyrkan växte fram som den västliga grenen av kristendomen före delningen 1054. Biskopen av Rom förvaltar Petrusämbetet som tjänar den världsvida kyrkan.

I Sverige har det funnits kristna sedan 800-talet och kyrkan i det framväxande svenska riket en del av västkyrkan. Från mitten på 1100-talet var Sverige en egen romersk-katolsk kyrkoprovins med ärkebiskop i Uppsala. Efter reformationen var katolicismen förbjuden i landet och de sista katolska prästerna fördrevs i slutet på 1500-talet. Alla kloster stängdes och katoliker förföljdes i perioder fram till slutet av 1700-talet. Under andra halvan av 1900-talet, med dess stora flyktingströmmar från olika delar av världen, har kyrkan vuxit snabbt. Sverige fick återigen ett katolskt biskopssäte då Stockholm 1953 blev ett stift som omfattar hela landet.

I Sverige speglar kyrkan på församlingsnivå den världsvida kyrkan, med så mycket som ett 80-tal olika etniska grupper i större församlingar. Mång-

kulturens utmaningar är således mycket påtagliga i vårt stift, och för många är församlingens pastoralaråd den första kontakten med svensk föreningsstruktur och kyrkkaffet mycket viktigt för byggan- det av kontaktnät i det nya landet.

Den katolska tron bygger på Bibeln och traditionen, kyrkans lära genom två tusen år. Tron uttrycks genom till exempel gudstjänst, mission och diakoni och individens relation till Gud.

Katoliker tror att Gud har skapat hela universum, allt fysiskt och andligt. Detta strider inte mot vetenskapliga rön, utan kompletterar med vetenskapen att det finns en mening. Varje människa är skapad till Guds avbild, och är önskad av Gud. Därför präglas katolsk lära av respekt för människolivets helighet och av de spänningar mellan rättigheter det innebär.

Katoliker tror på Gud som överflödande kärlek. Vi är givna fri vilja, för att fritt kunna säga ja till kärleken. Guds nåd behövs för frälsning men vi kan välja att inte ta emot den. Det innebär att vi har ansvar för oss själva, våra handlingar och varandra.

De troendes uppdrag är fyrfaldigt: koinonia, martyria, leitourgia och diakonia. Dessa är inte skilda, utan fyra aspekter av livet. Gemenskapen (koinonia) uttrycks i eukaristin och är mål och centrum i det liv som i sig är vittnesbörd (martyria) om Guds rike, gudstjänst (leitourgia) och tjänst (diakonia) åt mänskligheten. Konkret syns uppdraget i bön och gudstjänst, men också i omfattande social verksamhet. Många församlingar har grupper som besöker äldre eller fångna, driver öppna förskolor eller nattvandrar. En katolsk kyrka ska dygnet runt vara möjlig att besöka för den som behöver tröst, stöd eller skydd. ●

SVERIGES BUDDHISTISKA SAMARBETS RÅD

Registrerade deltagare: 4 356
Registrerade deltagare: 3 545
Medlemsorg: 25
Bildades: 1993

SBS GRUNDADES 1993 och är en riksorganisation för buddhistiska sammanslutningar i Sverige

med syfte att utöka samverkan dem emellan. SBS är ett serviceorgan utan styrande funktion där varje medlemssamfund behåller sin särart och självständiga verksamhet. SBS ska främja kunskap om buddhism och buddhistiskt levnadssätt. Rådet stödjer utvecklingen av buddhistisk verksamhet på olika sätt och verkar för ökad medmänsklighet i världen. SBS förmedlar ansökningar om statliga bidrag till SST och fördelar erhållna medel bland medlemmarna.

Efter kontakter med buddhistiska tempel i Asien, började svenska buddhister i början på 1970-talet etablera sina egna verksamheter knutna till olika buddhistiska riktningar. Under decenniet därefter tog invandrare från asiatiska länder initiativ till föreningar knutna till deras respektive länders buddhistiska traditioner. Informella kontakter grupperna emellan och gemensamma högtidsfiranden resulterade 1993 i bildandet av SBS. 2005 blev SBS berättigat till statligt stöd. År 2017 har SBS 25 anslutna medlemsorganisationer. De bedriver sin huvudsakliga verksamhet på kring 70 platser i Sverige och når minst 15.000 personer. Fjorton av dessa 25 organisationer utgörs av personer med asiatisk bakgrund. Det är svårt att definiera och beräkna antalet 'aktiva' buddhister. Enligt SCB (170221) finns 115.500 personer i Sverige som är födda i asiatiska länder där buddhismen är stark representerad.

Uppskattat antal aktiva buddhister i Sverige som är födda i Asien uppskattas av SBS år 2017 till minst 55.000, och antalet aktiva västerländska buddhister till ca 5.000. Sammanlagt ca 60.000 buddhister, som utgör 0,6% av Sveriges befolkning. Registrerat antal deltagare inom SBS år 2016 är 9113 personer.

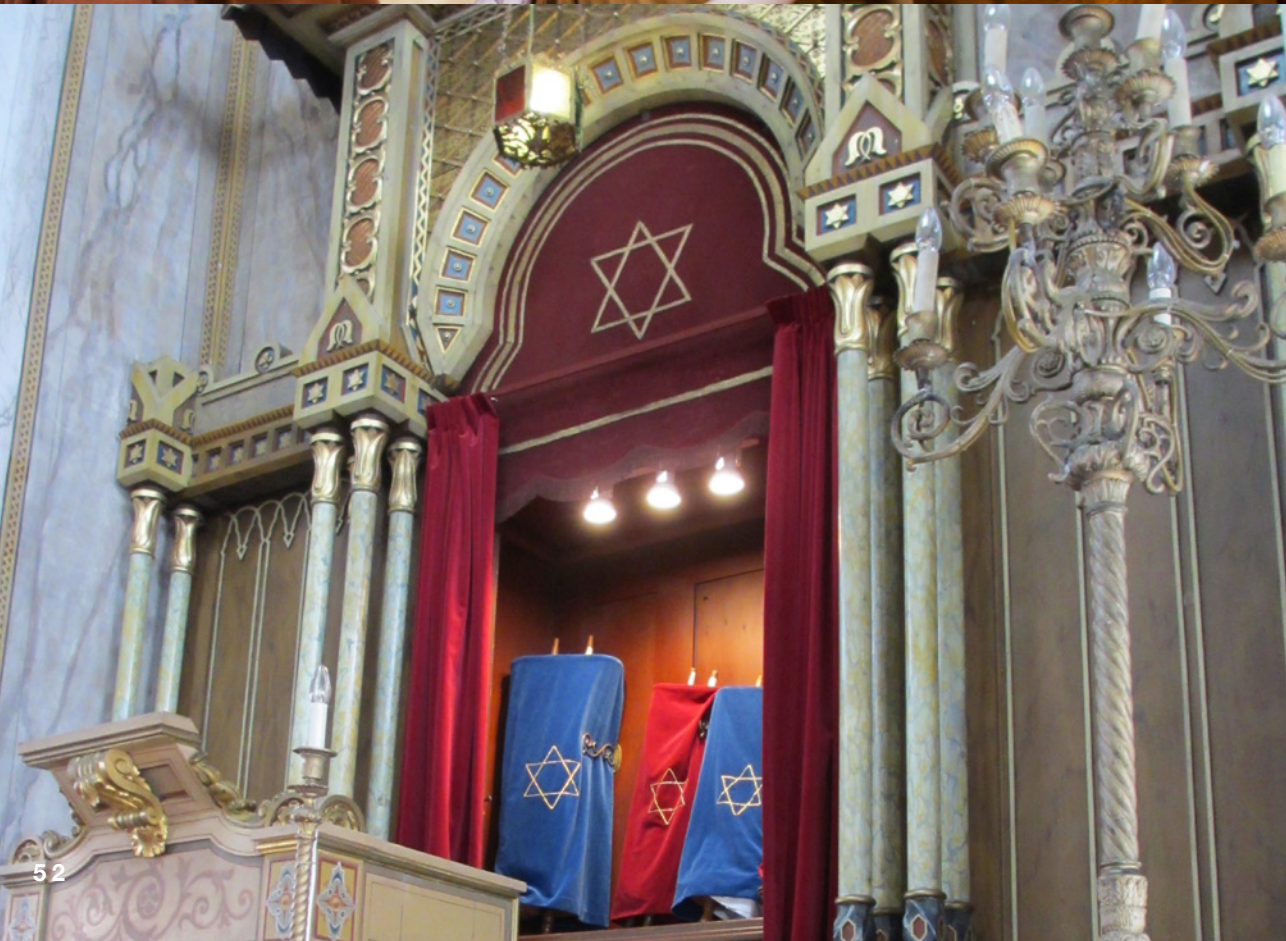
Buddhismens grundare är Buddha Gautama (Shaky-amuni) som levde i norra Indien för ca 2600 år sedan. Ordet buddha är inte ett namn, utan en titel som betyder "den uppvaknade" eller "den upplyste". Efter Buddhas död spreds buddhismen till många fler länder i Asien. I och med detta delades den upp i olika riktningar. Sedan 1900-talet har buddhismen också spridits till övriga världsdelar. Inom SBS finns de flesta riktningarna representerade.

rade. Grundlärorna är gemensamma för alla, men buddhismen har även anpassats till de specifika behoven i varje tidsperiod, plats och kultur.

Buddha säger om kärnan i buddhismen: Att undvika allt ont, att göra gott, att rena sitt sinne – det är de upplystas lära. Buddhismen framhäver vikten av ett medkännande förhållnings- och beteendesätt samt andlig fördjupning genom meditation.

SBS ser utökad kunskap om etikens och andlighetens roll som en viktig faktor för utvecklingen av en fredskultur som motvikt till våldsbejakande extremism. Vi behöver finna vägar för att, i samverkan med andra aktörer i samhället, förmedla värdet av medmänsklighet både till vuxna och ungdomar, och i våra verksamheter ge utrymme för initiativ anpassade till deras verklighet. ●

AVSLUTNING

ÖVRIGA ORGAN OCH INSTITUTIONER VIKTIGA FÖR DET RELIGIÖSA SAMFUNDSLIVET I SVERIGE

STATLIGA MYNDIGHETER

■ KAMMARKOLLEGIET

Kammarkollegiet är den myndighet som beslutar om ett religiöst samfund kan bli registrerat trossamfund i Sverige. Kammarkollegiet prövar och utfärdar tillstånd till de samfund som söker vigselrätt. Kammarkollegiet har i dag ca 130 trossamfund registrerade varav 36 har vigselrätt. Tjugotalet av dessa har registrerade underorganisationer. Att vara ett registrerat trossamfund innebär inte per automatik att samfundet ifråga har rätt att ta emot statsbidrag. Denna prövning görs av Sveriges regering efter ansökan från samfundet ifråga. www.kammarkollegiet.se

■ MYNDIGHETEN FÖR SAMHÄLLSKYDD OCH BEREDSKAP (MSB)

MSB har till uppgift att utveckla och stödja samhällets förmåga att hantera olyckor och kriser. En del i detta arbete handlar om att samarbeta med trossamfunden som har värdefulla kunskaper och resurser att bidra med, och framför allt en utvecklad förmåga att stödja människor i kris genom samtal och medmänsklighet. MSB samverkar med trossamfunden i Sverige – och SST – för att utbyta information och erfarenheter i krisberedskapsfrågor. www.msb.se

■ MYNDIGHETEN FÖR UNGDOMS- OCH CIVILSAMHÄLLESFRÅGOR (MUCF)

MUCF (före detta Ungdomsstyrelsen) är en statlig myndighet som tar fram kunskap om ungas levnadsvillkor och om det civila samhällets förutsättningar. MUCF ger också bidrag till föreningsliv, kommuner och internationellt samarbete. Flera av de ungdomsförbund som relaterar till trossamfunden i Sverige stöds av MUCF: Svenska Alliansmissionens Ungdom, Judiska ungdomsförbundet i Sverige, Sveriges Unga Katoliker, Syrisk Ortodoxa Kyrkans Ungdomsförbund – med flera. Myndigheten har också tagit fram en sajt (www.civsam.se) där man kan hitta information om det civila samhället vilket också inkluderar trossamfunden. www.mucf.se

■ KRIMINALVÅRDEN

Oavsett vilken tro man bekänner sig till har den intagne ”på lämpligt sätt” rätt att utöva sin religion under tiden på anstalt. På varje anstalt finns en Nämnd för andlig vård (NAV). Det är en grupp som har hand om den andliga vården, alltså för att hjälpa den som är i fängelse med till exempel frågor om tro och livets mening. I NAV finns fängelsepräster och representanter för andra religioner. Inom NAV-samarbetet finns idag Sveriges kristna råd och Sveriges muslimska råd. www.kriminalvarden.se

SVENSKA KYRKAN SAMT EKUMENISKA OCH INTERRELIGIÖSA ORGANISATIONER

■ SVENSKA KYRKAN

Sveriges största trossamfund består av tretton stift och cirka 6,1 miljoner medlemmar. Svenska kyrkan antog sin evangelisk-lutherska bekännelse år 1593, är en av 145 medlemskyrkor i Lutherska världsförbundet och djupt engagerad i den ekumeniska rörelsen. År 2000 ändrades relationen till staten på ett avgörande sätt. Trossamfundet har en självständig ekonomi och får genom en särskild överenskommelse med staten ekonomisk ersättning för kulturantikvariska merkostnader för kyrkobyggnaderna som är del av medborgarnas kulturarv.

I Lagen om Svenska kyrkan anges samfundets karaktär som en öppen och rikstäckande folkkyrka som styrs i samverkan mellan en demokratisk organisation och kyrkans ämbete. Samfundet är en bland flera civila aktörer i samhället och har en omfattande internationell verksamhet. Svenska kyrkan framträder lokalt som församling med den grundläggande uppgiften att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. www.svenskakyrkan.se

■ SVERIGES KRISTNA RÅD (SKR)

I SKR möts tjugofem medlemskyrkor fördelade på fyra kyrkofamiljer (frikyrkor, lutherska kyrkor, ortodoxa och österländska kyrkor och Romerskkatolska kyrkan). Rådet länkar samman medlemskyrkornas eget arbete inom flera olika områden. Det görs genom att erbjuda mötesplatser för idéutbyte, skapa nätverk, ge kommunikationsservice, stöd för ekumenisk utveckling och samordning av gemensamma aktiviteter. SKR har också fått i uppdrag av Kriminalvården att utveckla och samordna den andliga vården vid samtliga anstalter och häkten i landet inom ramen för Nämnden för Andlig Vård (NAV). www.skr.org

■ SVERIGES MUSLIMSKA RÅD (SMR)

SMR är en paraplyorganisation för rikstäckande muslimska organisationer i Sverige. SMR är partipolitiskt obundet men för samtal med folkvalda i Sverige för att se till att den muslimska minoritetens rättigheter tillgodoses och att muslimerna ska få sin röst hörd i samhället. SMR arbetar med religiösa och sociala frågor för integration och mot diskriminering. SMR samarbetar med organisationslivet, kommunerna och myndigheter. Bland annat samarbetar SMR med SKR gällande den andliga vården vid anstalter och häkten. www.sverigesmuslimskarad.org

■ SVERIGES INTERRELIGIÖSA RÅD (SIR)

I Sveriges interreligiösa råd (SIR) möts företrädare för många olika religioner för gemensamma överläggningar. SIR har till syfte att främja och skapa förutsättningar för interreligiöst samarbete i Sverige, lyfta fram religionens roll för att skapa fred och samförstånd i världen och utgöra en röst gentemot religionsfientlighet. Rådet består av totalt sjutton personer: fem kristna, tre muslimer, två judar samt en representant vardera från aleviter, bahai, buddhister, hinduer, Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga, mandeer och sikher. www.interreligiosaradet.se

■ ANDLIG VÅRD INOM SJUKVÅRDEN

SJUKHUSKYRKAN

Sjukhuskyrkan är benämningen för de kristna kyrkornas gemensamma arbete inom den andliga vården i sjukvården till tjänst för patienter, närstående och personal. Ansvaret för Sjukhuskyrkan bärs av de lokala församlingarna i sjukhusens närområde. Sjukhuskyrkan finns på de allra flesta sjukhus i Sverige. På många håll i landet är det framför allt Svenska kyrkan och de olika frikyrkliga trossamfundet som samarbetar inom Sjukhuskyrkan, men i storstadsregionerna finns också medarbetare från Katolska kyrkan och de ortodoxa kyrkorna knutna till arbetet. I Sjukhuskyrkan arbetar präster, pastorer, diakoner, ordenssystrar och assistenter. www.sjukhuskyrkan.se

MUSLIMSK ANDLIG VÅRD INOM SJUKVÅRDEN

På några av de större orterna och sjukhusen i landet har de muslimska riksorganisationerna etablerat ett arbete för andlig vård i sjukvården genom särskilda tjänster. Vid några sjukhus är tjänsterna inrättade i form av sjukhusimamtjänster, på andra sjukhus innehas tjänsterna av s.k. sjukhuskoordinatorer. Tjänsterna är på deltid. www.muslimsksjukhuskoordinator.se

BUDDHISTISK ANDLIG VÅRD INOM SJUKVÅRDEN

Sveriges Buddhistiska Samarbetsråd ansvarar för två koordinatörstjänster för andlig vård inom sjukvården. Dessa ansvarar för att samordna den buddhistiska andliga vården på sjukhus över hela landet. www.buddhism-sbs.se

FOLKBILDNINGSORGAN MED RELIGIÖS INRIKTNING

■ STUDIEFÖRBUNDET BILDA

Studieförbundet Bilda samordnar bildningsverksamheten för de frikyrkliga samfundet, de österländska- och ortodoxa kyrkorna och den katolska kyrkan i Sverige. www.bilda.nu

■ STUDIEFÖRBUNDET IBN RUSHD

Ibn Rushd är ett muslimskt studieförbund och är öppet för alla. Studieförbundet har varit självständigt sedan 2008 och har en rikstäckande verksamhet i hela Sverige. www.ibnrushd.se

■ NYKTERHETENS BILDNINGSVVERKSAMHET (NBV)

NBV är partipolitiskt neutralt och religiöst obundet och har en historia som sträcker sig tillbaka till 1894 då IOGT:s studieförbund bildades. www.nbv.se

■ STUDIEFÖRBUNDET SENSUS

Sensus är ett studieförbund som lyfter fram livsfrågor, mångfald och globala frågor. Sensus är framväxt ur tre olika studieförbund: KFUK-KFUM:s studieförbund, Sveriges Kyrkliga Studieförbund och Tjänstemännens Bildningsverksamhet. www.sensus.se

■ FOLKHÖGSKOLOR

Varje folkhögskola i Sverige bestämmer självständigt över vilka kurser man anordnar och vilken profil man har på sin skola. De folkrörelser, ideella organisationer och landsting eller regioner som har huvudmannskapet för skolan har därför stora möjligheter att sätta sin prägel på verksamheten. Man är inte bunden till centralt fastställda läroplaner utan istället arbetar man efter egna verksamhetsplaner. Folkhögskolorna finansieras genom statsbidrag och landstingsbidrag. Ett antal av folkhögskolorna riktar sig till det religiösa civilsamhället. Exempel på dessa är Botkyrka Folkhögskola som står bakom Sankt Ignatios teologiska seminarium (ortodox teologi och tradition) och Kista Folkhögskola (islam och arabiska). Även Svenska kyrkan, EFS, Equmeniakyrkan, Pingst, Romersk-katolska kyrkan, EFK och Alliansmissionen har sina egna folkhögskolor. www.folkhogskola.nu

TEOLOGISKA HÖGSKOLOR OCH SEMINARIER

■ JOHANNELUNDS TEOLOGISKA HÖGSKOLA

Johannelund grundades 1862 och ägs av EFS. Skolan fungerar både som högskola och pastoralinstitut. I de integrerade prästutbildningarna för Svenska kyrkan och EFS varvas akademiska studier i teologi (högskolekurser) med praktisk prästutbildning (pastoral moment). Dessutom erbjuds ett regelbundet andakts- och gudstjänstliv. På det sättet integreras teologins teori och praktik. Johannelund vill erbjuda en utbildning som rustar och är relevant både för den enskilde och för arbete i församling. www.johannelund.nu

■ PRÄSTSEMINARIET I STOCKHOLMS KATOLSKA STIFT

Prästseminariet är Stockholms katolska stifts utbildningsorgan för blivande präster i katolska kyrkan i Sverige som grundades 1989. Prästseminariet är beläget i centrala Uppsala. På seminariet bor man tillsammans med andra som vill pröva sin kallelse under ledning av rektor och spiritual. Studium varvas med bön och gudstjänster och andra aktiviteter som främjar en kallelse. Hela utbildningen omfattar en tid av sex till sju år. www.praestseminariet.se

■ TEOLOGISKA HÖGSKOLAN I STOCKHOLM

Teologiska högskolan Stockholm (THS) grundades 1993 och dess huvudman är Equmeniakyrkan. THS är resultatet av ett sammanflöde av tre pastorsutbildningar: Betelseminariet, vilket var Baptistsamfundets seminarium som startade 1866, Missionsskolan som startade 1882 i dåvarande Svenska Missionsförbundets regi, samt Metodistkyrkans seminarium Överås, i Göteborg, som invigdes 1928. Vid THS bedrivs idag utbildning i teologi/religionsvetenskap och mänskliga rättigheter. www.ths.se

■ ÖREBRO MISSIONSSKOLA

Örebro Missionsskola grundades 1908 för att möta behovet av en längre utbildning för de evangelister som sändes ut av Örebro Missionsförening. Numera är det Evangeliska Frikyrkan som är skolans huvudman. På Örebro Missionsskola finns flera olika linjer, program och kurser i teologi och bibelkunskap, avsedda för den som vill undervisa i religionskunskap, arbeta i församling nationellt och internationellt, engagera sig som lekman eller fördjupa den egna bibelkunskapen och reflektionen kring tron.

www.orebromissionsskola.se

■ AKADEMI FÖR LEDARSKAP OCH TEOLOGI

Akademi för Ledarskap och Teologi bedrivs i ett nätverk för utbildning som har formats av Svenska Alliansmissionen, Evangeliska Frikyrkan, Pingst, Dalkarlså folkhögskola, Hyllie Park Folkhögskola, Mullsjö folkhögskola, June folkhögskola, Kaggeholms folkhögskola och Örebro Teologiska Högskola (ÖTH), samt Høyskolen for Ledelse og Teologi. Akademi för Ledarskap och Teologi erbjuder en teologisk ledarutbildning som ger goda akademiska kunskaper tillsammans med erfarenhetsbeprövade redskap för församlingsledning och församlingsutveckling. www.altutbildning.se

KONTAKTUPPGIFTER TILL SAMFUNDEN

FRIKYRKOR

EQUMENIAKYRKAN

Box 14038
167 14 Bromma
08-580 031 00
info@equmeniakyrkan.se
www.equmeniakyrkan.se

EVANGELISKA FRIKYRKAN

Box 1624
701 16 Örebro
019-16 76 00
info@efk.se
www.efk.se

FRÄLSNINGSARMÉN

Box 5090
102 42 Stockholm
08-562 282 00
info@fralsningsarmen.se
www.fralsningsarmen.se

PINGST – FRIA FÖRSAMLINGAR I SAMVERKAN

Box 15144
167 15 Bromma
08-608 96 00
info@pingst.se
www.pingst.se

SJUNDEDAGS

ADVENTISTSAMFUNDET

Box 536
101 30 Stockholm
08-545 297 70
info@adventist.se
www.adventist.se

SVENSKA ALLIANSMISSIONEN

Västra Storgatan 14
553 15 Jönköping
036-30 61 50
info@alliansmissionen.se
www.alliansmissionen.se

ISLAMISKA SAMARBETS- RÅDETS RIKSORGANISA- TIONER, (ISR)

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET (BIS)

Åkerssjövägen 10
461 53 Trollhättan
0520-49 90 64
076-310 24 47
kontakt@izb.se
www.izb.se

FÖRENADE ISLAMISKA FÖRENINGAR I SVERIGE (FIFS)

Kapellgränd 10
116 25 Stockholm
08-509 109 24
info@fifs.se
www.fifs.se

ISLAMISKA FATWABYRÅN I SVERIGE (IFBS)

Västanforsgatan 21
214 50 Malmö
073-931 74 91
070-486 85 16
info@ifbs.se

ISLAMISKA KULTURCENTERUNIONEN I SVERIGE (IKUS)

Bergsbovägen 15
191 35 Sollentuna
08-351 44
info@ikus.nu
www.ikus.nu

ISLAMISKA SHIA SAMFUNDEN I SVERIGE (ISS)

Box 690
175 27 Järfälla
070-960 06 98
08-12 14 67 37
info@shiasamfund.se
www.shiasamfund.se

SVENSKA ISLAMISKA FÖRSAMLINGARNA (SIF)

c/o Kielan
Alva Myrdals gata 4A
632 20 Eskilstuna
073-531 56 88
tunawi@gmail.com

**SVERIGES MUSLIMSKA
FÖRBUND (SMF)**

Brännkyrkagatan 45 bv
118 22 Stockholm
070-417 98 90
smfsverige@hotmail.se
www.smf-islam.se

LUTHERSKA KYRKOR

DANSKA KYRKAN I SVERIGE

Torild Wulffsgatan 8
413 19 Göteborg
031-82 23 09
danskkirke@dkig.se

ELM-BIBELTROGNA VÄNNER

Smålandsvägen 48
286 35 Örskelljunga
08-559 231 04
expeditionen@elmbv.se
www.elmbv.se

**EFS – EVANGELISKA
FOSTERLANDSTIFTELSEN**

Box 23001
750 23 Uppsala
018-430 25 00
efs@efs.nu
www.efs.nu

**ESTNISKA EVANGELISK-LUTHERSKA
KYRKAN I SVERIGE**

Box 45074
104 30 Stockholm
08-20 69 78
08-21 32 77
estniska.forsamling@telia.com
www.rootsipraostkond.eelk.ee/

ISLÄNDSKA KYRKAN I SVERIGE

Frölunda Kyrkogata 2
421 47 Västra Frölunda
031-704 58 91
kirkjan@telia.com
www.kirkjan.se

**LETTISKA EVANGELISK-LUTHERSKA
KYRKAN I SVERIGE**

c/o Kristine Bergholcs
Sickla Kanalgata 81
120 68 Stockholm
070-869 69 02
kristine@abc.se
www.draudzes.se

NORSKA KYRKAN I SVERIGE

Stigbergsgatan 24
116 28 Stockholm
08-556 003 44
stockholm@sjomannskirken.no
www.sjomannskirken.no

**UNGERSKA PROTESTANTISKA
SAMFUNDET I SVERIGE**

c/o G. Sebestyén
Fastlagsvägen 42
126 47 Hägersten
08-18 41 72
073-966 04 75
gabor.sebestyen@yahoo.com
www.keve.se

ORTODOXA OCH ÖSTERLÄNDSKA KYRKORS EKONOMISKA RÅD (OÖKER)

ANTIOKISKA ORTODOXA KYRKAN

S:ta Marias antiokiska ort. församling
c/o Baptistkyrkan
Nyköpingsvägen 20
151 32 Södertälje
076-636 66 92
moris@gardenfood.se

ARMENISKA APOSTOLISKA KYRKAN

c/o B. Wartanian
Skäftingebacken 9, 2 tr
163 67 Spånga
073-930 83 22
info@armeniskakyrkan.org
www.armeniskakyrkan.se

BULGARISKA ORTODOXA KYRKAN

c/o A. Petrounov
Kallforsvägen 23
124 32 Bandhagen
08-86 78 55, 070-845 32 19

KONTAKTUPPGIFTER TILL SAMFUNDEN

ERITREANSKA ORTODOXA TEWAHDO KYRKAN

Box 1049
164 21 Kista
073-774 94 19
aman@kth.se

ETIOPISK-ORTODOXA TEWAHEDO KYRKAN

Box 1036
101 38 Stockholm
08-724 60 76
debereselammedhanealem@gmail.com

FINSKA ORTODOXA FÖRSAMLINGEN

c/o Ljungström
Snickarevägen 1a
191 40 Sollentuna
08-612 14 09
info@ortodox-finsk.se
www.ortodox-finsk.se

GREKISK-ORTODOXA METROPOLITDÖMET

Birger Jarlsgatan 92
114 20 Stockholm
08-612 34 81
metropolisofsweden@gmail.com

KOPTISK-ORTODOXA KYRKAN

Nyköpingsvägen 24
151 32 Södertälje
08-550 344 13, 073- 963 43 27
josephgobran@gmail.com

MAKEDONSK-ORTODOXA KYRKAN

Lantmannagatan 8
214 44 Malmö
070 460 43 64
mpco@mpc-malmo.org

RUMÄNSKA ORTODOXA KYRKAN

c/o Mihai Radu
Sagoliden 20
216 19 Malmö
040-13 46 54, 040-15 24 61
bors.td@hotmail.com

RYSKA ORTODOXA KYRKAN, PATRIARKATET I KONSTANTINOPEL

Birger Jarlsg 98
Box 19027
104 32 Stockholm
08-15 63 16
angel.velitchkov@yahoo.se

RYSKA ORTODOXA KYRKAN, MOSKVAPATRIARKATET

c/o Babushin
Prästgårdsgratan 28
172 32 Sundbyberg
070-017 67 82
rusortswed@hotmail.com
www.sweden.orthodoxy.ru

SERBISK-ORTODOXA KYRKAN

Bägerstavägen 68
120 47 Enskede Gård
08-722 99 30, fax 08-90 97 37
vladika.dositej@gmail.com

SVENSKA ORTODOXA PROSTERIET

Heliga Treenighetens Kloster
Ingelstorp, Liderna 1
504 96 Bredared
033-24 51 88, 033-24 52 24
arkim.gabriel@hotmail.com

SYRISK-ORTODOXA PATRIARKATETS STÄLLFÖRETRÄDARSKAP

Klockarvägen 104
151 61 Södertälje
08-550 84 140
kansli@syriskortodoxakyrkan.se

SYRISK-ORTODOXA ÄRKESTIFTET

Hantverkarsvägen 4
151 65 Södertälje
08-550 656 44, 073-625 04 52
info@soa-s.se
www.soa-s.se

ÖSTERNAS ASSYRISKA KYRKA

Box 3020
145 03 Norsborg
08-556 41 307
youel_yacoub@hotmail.com

ÖVRIGA SAMFUND

ALEVITISKA RIKSFÖRBUNDET

Turebergs Allé 4
191 62 Sollentuna
alevitiskariksforbundet@alevi.se

ANGLIKANSKA KYRKAN

Den episkopala kyrkan i Stockholm
Dag Hammarskjölds väg 14
115 27 Stockholm
08 - 663 82 48
chaplain@standrews.se

JUDISKA CENTRALRÅDET

Box 7427
103 91 Stockholm
08-587 858 00
info@jfst.se
www.judiskacentralradet.se

MANDEISKA SABEISKA SAMFUNDET I SVERIGE

Box 3079
145 03 Norsborg
072-830 85 16
mss@mandaeen.se

ROMERSK-KATOLSKA KYRKAN I SVERIGE

Katolska Biskopsämbetet
Box 4114
102 62 Stockholm
08-462 66 00
08-462 94 25
info@katolskakyrkan.se
www.katolskakyrkan.se

SVERIGES BUDDHISTISKA

SAMARBETSRÅD

Erstagatan 31
116 36 Stockholm
076-205 27 09
kontakt@buddhism-sbs.se
trudy@ktg.nu
www.buddhism-sbs.se

Ssta Birgitta Kyrka, Västerleds församling (Svenska kyrkan).

Trossamfund i Sverige är en skrift där Sveriges statsbidragsberättigade trossamfund presenterar sig själva i korta texter. Utöver detta finns aktuell statistik rörande medlemsantal och regelbundna deltagare inom trossamfunden – samt information om andra organisationer viktiga för det religiösa Sverige. För sammanställning och redigering av skriften svarar Myndigheten för stöd till trossamfund.

SST KANSLI

POSTADRESS: Box 14038, 167 14 Bromma

BESÖKSADRESS: Alviks Torg, Gustavslundsvägen 18, 2 tr, Bromma.

T-bana, tvärbana: Alvik

TELEFON: 08-453 68 70

FAX: 08-453 68 29

E-POST: info@sst.a.se

HEMSIDA: www.sst.a.se

BG: 781-7364

ORG. NR: 202100-5141

ISBN: 978-91-980611-4-7